

NOVADNIEKS

LATVIJAS REPUBLIKAS PREIĻU RAJONA LAIKRAKSTS

Sestdiena, 1995. gada 16. decembris

Nr. 93 (6648)

Viņi ir pirmie!

▼ 13. decembrī rajona padomes sēžu zālē smaržoja ne daudz pēc priežu skuļām, ne daudz pēc mārtiņrozēm. Vārdu sakot, pēc svētkiem, jo tie bija pienākuši pirmajiem astoņiem mūsu rajona iedzīvotājiem, kuriem naturalizācijas kārtībā piešķirta Latvijas pilsonība.

Rajona pagastu pārstāvju klātbūtnē Naturalizācijas pārvaldes Rēzeknes reģionālās nodaļas vadītāja vietniece Irēna Ivanova viņiem pasniedz Ministru kabineta 1995. gada 22. novembra rīkojuma Nr. 713 izrakstus. Tas nozīmē, ka šiem cilvēkiem noslēdzies gandrīz desmit mēnešus garais ceļš uz Latvijas pilsonības iegūšanu.

Irēna Ivanova teica: «Sirsniņo un patieso vēlēšanos kļūt par pilsoņiem nav mazinājusi ne garā dokumentu kārtības procedūra, ne nopietnie pārbaudījumi valsts valodas un vēstures zināšanās. Šajos mēnešos kopš pirmās tikšanās esam kļuvuši par draugiem, kopā pārvarot visas grūtības. Laimi, veselību, prieku jums, jaunie Latvijas pilsoņi!»

Pirmais kārtot dokumentus pilsonības iegūšanai Preiļu rajonā sāka gāzes apgādes rajona avārijas brigādes šoferis Kazimirs Drabovičs. Pēc tautības polīs, dzimis un skolā gājis Lietuvā. Kopš 1955. gada Kazimirs dzīvo Latvijā. Pirmos desmit gadus strādājis Rīgā, tad arī noskatījies sievu Bronislavu no Preiļiem. Vecākais dēls Vitālijs strādā Rīgā, bet jaunākais — Raimonds gatavojas dienestam armijā.

Draboviča kungs saka: «Par pilsonības iegūšanu domāju jau sen. Kauna lieta, sieva un dēli ir pilsoņi, bet es — nē. Februārī sāku kārtot dokumentus, gatavojos eksāmeniem valsts vēsturē un latviešu valodā. Nu esmu gandarīts. Man jau fotogrāfijas gatavas, kaut vai tūlīt varu doties uz pilsonības un imigrācijas departamentu, lai ies-

niegtu dokumentus zilās pilsoņa pasēs saņemšanai.

Ceru, ka uz Ziemassvētkiem vai Jauno gadu varēšu droši braukt ciemos pie radiem Lietuvā. Līdz šim bija tā nedaudz dīvaini — sievu ar dēliem brīvi laiž pāri robežai, bet es netieku... Arī saviem darba kolēģiem būšu nedaudz «iezāģējis», jo daudzi, būdami pilsoņi, vēl nav nomainījuši padomju laika pasēs pret jaunajām.

Esmu ļoti pateicīgs visiem labajiem un laipnajiem cilvēkiem, kuri man un citiem jauniešiem Latvijas pilsoņiem palīdzēja sagatavoties un veiksmīgi nonākt līdz šim svētku brīdim. Paldies par viņu pretimnākšanu un sirsnību!»

Kopā ar Naturalizācijas pārvaldes darbiniecēm jaunie pilsoņi pie kafijas tases pārrunāja pārdzīvotos uztraukuma brīžus, grūtības. Visi bija vienprātīgi, ka naturalizācija nav vienkārši formalitāšu kārtošana. Tas ir process, kurā tiek uzkrātas zināšanas, pārbaudīta sava pārliecība un griba. Īpaši svarīgs naturalizācijas process būs jauniešiem. Viņiem skaidri jāzina, vai tieši Latvijā būs viņu mājas visu turpmāko dzīvi, jāsaprot, ka šai zemei un tās labklājībai vajadzēs vēltīt zināšanas, spēkus un mīlestību.

L.Kirillova

Attēlā:
pirmajā rindā no kreisās puses — naturalizācijas pārvaldes Preiļu filiāles vecākā referente Silviņa Brokāne, Irīna Lāčkāja, Natālija Ivbulē, Ieva Kokoreite un naturalizācijas pārvaldes Rēzeknes reģionālās nodaļas vadītāja vietniece Irēna Ivanova;
otrajā rindā — Jurijs Polovņikovs, Kazimirs Drabovičs un Arkādijs Jevdokimovs.

Svinīgajā brīdī klāt nebija vēl divi jaunie Latvijas pilsoņi — Elicija Valaine un Nikolajs Jakimovs.

J.Silicka foto

Lauku aktualitātes

Zinātniskās padomes sēde Viļānos

Latgales lauksaimniecības zinātniskā padome Viļānos apsprieda likumu par lauksaimniecību, ko Saeima pieņēmusi pirmajā lasījumā.

Padomes sēdē piedalījās arī rajona lauksaimniecības departamenta direktors Jānis Vucēns, kurš pastāstīja:

— Uz padomes sēdi bija ieradušies 6. Saeimas deputāti Anatolijs Ručs un Roberts Dilba, kā arī Zemkopības ministrijas Valsts sekretārs Jānis Lapše. Padome atbalstīja lauksaimniecības departamentu direktoru izstrādātos un Zemkopības ministrijai iesniegtos priekšlikumus, kuri paredz nākamgad diferencēt subsīdijas par labu Latgales reģionam, jo lauksaimnieciskajā ražošanā te ir lielāki izdevumi nekā citur Latvijā. Deputātiem un ministrijas pārstāvim tika izteiktas pretenzijas, ka agroservisa uzņēmumu privatizācijas gaitā iegūtie līdzekļi nonāk valsts budžetā, bet vajadzētu tos novirzīt lauksaimniecības attīstībai. Padomes locekļi izteica arī bažas, ka Latvijas robeža joprojām ir atvērta, tāpēc zemnieki un paju sabiedrības pat par viszemākajām iepirkuma cenām vairs nevar pārdot cukurgāļu gaļas pārstrādes kombinātiem, kuri to ievēd no ārvalstīm.

Zemnieki saņem subsīdijas no valsts

Par šķirnes graudu sējumiem, šķirnes sēklu realizāciju, šķirnes ganāmpulka izkopšanu valsts budžetā bija paredzētas subsīdijas, ja zemnieku saimniecībās vai paju sabiedrībās ražošana atbilst izvirzītajiem noteikumiem.

Kā ar subsīdiju izmaksu mūsu rajonā? Lauksaimniecības departamentā uzskata, ka subsīdijas lauksaimniekiem saņem.

Piemēram, rajona graudu audzētāji šogad saņēmuši 75 958 latus par šķirnes sējumiem. No lauksaimniecības stabilizācijas fonda 33 086 latus izmaksāti 10 rajona pagastu lauksaimniekiem. Ir cerība saņemt subsīdijas arī par 3. un 4. ceturksni realizēto šķirnes sēklu un liniem. Šīs piemaksas ir aprēķinātas.

Lopkopībā 1. un 2. ceturksni subsīdijās samaksāti 94 975 latus, tās aprēķinātas arī par 3. un 4. ceturksni.

Mūsu zemnieku saimniecības un paju sabiedrības piešķirto un izmaksāto subsīdiju ziņā valstī ieņem 7.-8. vietu.

Investīcijas nav bijušas reālas

Valdība bija paredzējusi investīcijas zemnieku saimniecībām meliorācijai, elektrifikācijai, ceļu būvei un remontam, taču sakarā ar krīzi valsts budžetā mūsu zemnieki saņēmuši tikai 34 procentus no plānotās summas. Piemēram, elektrifikācijai no 42 700 latiem saņemti 14 328 latus, ceļu būvei un remontam — no 42 760 latiem — tikai 17 657. Meliorācijai no plānotajiem līdzekļiem varēja izmantot tikai 21 procentu, turklāt no budžeta nauda neienāca nemaz, vienīgi līdzekļi no privatizācijas fonda.

Vai zemnieki sēklas graudus nākamgad neaudzēs?

Atkal norūpējies ir rajona lauksaimniecības departamenta galvenais agronoms Jānis Kivlenieks, jo līdz 1. decembrim, kad vajadzēja pieteikties Elites un I ataudzējuma sēklas iegādei, bija pieteikuši tikai 7,5 tonnas šķirnes sēklas materiāla. Ar šo daudzumu var apstēt tikai 30 hektārus.

Lauksaimniecības departaments atgādina, ka vēl var pieteikties sēklas materiāla iegādei, un aicina to darīt.

Zemnieki mācās

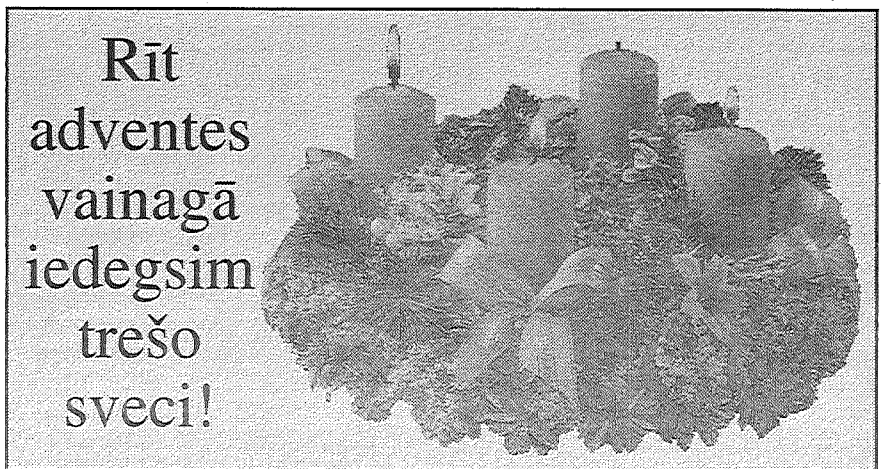
Rajona lauksaimniecības konsultāciju biroja vadītājs Māris Liniņš uzskata, ka zemniekiem vērtīgākā seminārdarbība ir notikusi šonedēļ Rožupē un Aizkalnes pagastā. To vadīja Ulbrokas Mehanizācijas institūta nodaļas vadītājs, zinātnieks Edgars Lāčgalvis.

Viņš šo pagastu zemniekus informēja par lauksaimniecības tehniku, tās cenām, iegādes iespējām, agrotehnisko izmantošanu. E.Lāčgalvis ir pazīstams gan kā zinātnieks, gan kā praktiķis, jo viņam pašam ir zemnieku saimniecība.

Inženieru biedrība būs arī mūsu rajonā

28. decembrī lauksaimniecības departamentā notiks rajona inženieru biedrības dibināšanas konference. Biedrība būs brīvprātīga, patstāvīga, neatkarīga, profesionāla sabiedriska organizācija, kas apvieno savās rindās lauksaimniecības, tās apkalpošanas un lauksaimniecības produkcijas pārstrādes sfērās, praktiskajā, zinātniskajā un pedagoģiskajā darbā strādājošos un pensionētos inženierus. Tātad — visi inženieri tiek aicināti 28. decembrī ierasties rajona lauksaimniecības departamentā. Konferences sākums plkst. 11.00.

A.Iļjina

Rīt adventes vainagā iedegsim trešo sveci!

Citu preses izdevumu abonēšana 1996. gadam jau beigusies, bet «Novadnieku» Preiļu rajonā vēl var pasūtīt visās pasta nodaļās un pie lauku pastniekiem līdz 22. decembrim.

Uzdāviniet sev jauno pasi!

▼ Gadu mijā viena no dāvanām pašam sev var būt arī jaunā Latvijas Republikas pase, īpaši tad, ja pase jau ir gatava un jūs gaida pilsonības un imigrācijas departamenta Preiļu rajona nodaļā. Kā pastāstīja nodaļas priekšnieka vietnieks pasu jautājumos Jānis Skutels, sagatavotas vairāk nekā 400 pases, pēc kurām to īpašnieki neierodas. Šāds neizņemtu pasu daudzums traucē strādāt. Nav izņemtas arī daudzas personu apliecības.

— Pirms 6. Saeimas vēlēšanām arī bija uzkrājušās jaunas pases, tomēr tie, kas vēlējas balsot, pēc sava personības dokumenta ieradās. Taču piecdesmit pases netika izņemtas, šie cilvēki tāpat nebalsoja. Abas vēlēšanu dienas pilsonības un imigrācijas departamenta rajona nodaļa bija atvērta, bet tikai viens pilsonis ieradās pēc pases, — stāstīja Jānis Skutels.

Vecās PSRS pases pilsoņiem jānomaina līdz 1997. gada 1. janvārim, izņemot gadījumus, kad brauc uz ārzemēm, vai arī vecajā pasē atklātas neprecizitātes. Jauniešiem, sasniedzot 16 gadu vecumu, viena mēneša laikā jāsaņem pase, tāpat arī uzvārda maiņas gadījumā. Bērniem, kas nav sasnieguši 16 gadu vecumu, bet brauc uz ārzemēm, jāsaņem pase vai personas apliecība jau no zīdaiņa vecuma.

Personas apliecības izsniedzam tikai ārvalstīs, kuri izbrauc uz ārzemēm. Ārvalstīs pases pašlaik tiek izgatavotas Kanādā un apmēram pēc sešiem mēnešiem sāksies to izsniegšana. Ārvalstīs dzīvojot uz vietas, ir derīgas vecās pases, izņemot uzvārda

maiņas gadījumus, kā arī sasniedzot 16 gadu vecumu, kad ir jāsaņem personas apliecība.

Personas apliecība braukšanai uz ārzemēm tiek sagatavota piecpadsmit darba dienu laikā, jāmaksā 1,5 lati. Ja ārvalstīs personas apliecību braukšanai uz ārzemēm vēlas saņemt divu dienu laikā, jāmaksā 31 lats.

Ir daudz pasu nozaudēšanas gadījumu. Kāds iedzīvotājs ir pamanījis pasi nozaudēt jau trīs reizes. Šādos gadījumos jāgriežas pie mums ar izziņu no dzīves vietas vai, ja pase nozagta, ar izziņu no policijas. Par nozaudētu pasi jāmaksā pieci lati un administratīvais sods līdz 10 latiem. Par atkārtotu nozaudēšanu šis summas ir dubultas. Ik mēnesi tiek nozaudētas apmēram 20 pases.

Ja pase ir izlietota, tas ir, pilna ar atzīmēm par robežu šķērsošanu, par jaunu pasi jāmaksā pieci lati.

Jānis Skutels, aicinot izņemt sagatavotās pases, brīdināja, ka pilsonības un imigrācijas departamenta rajona nodaļa var ķerties arī pie bargākiem ietekmēšanas līdzekļiem. Imigrācijas policijas inspektoram ir tiesības ar visām no tā izrietošajām sekām sastādīt administratīvo protokolu par ilgstošu dzīvošanu bez pieraksta, bet to uzvārdi, kas dzīvo bez pieraksta, izlasāmi jaunajās, neizņemtajās pasēs.

Kā informēja pilsonības un imigrācijas departamenta rajona nodaļas priekšnieks Pēteris Upenieks, sākot ar nākošā gada 1. februāri, Baltkrievijā nevarēs iebraukt ar bijušajām PSRS pasēm.

L.Rancāne

Līču kultūras nams gaida

▼ Kopš rajona kultūras nams rekonstrukcijas dēļ nevar uzņemt apmeklētājus, dejotgribētājiem jau laikus jālauza galva, uz kādu diskotēku un kurp doties.

Varbūt pāris stundas nedēļas nogalē izdosies padejot vienā vai otrā pilsētas skolā. Varbūt iet uz ballīti pirts kompleksa foajē, kuras saimnieki pirms kāda laika ar ziņojumu lapu uz durvīm brīdināja, ka nedrīkst līdzi ņemt un ienest gāzes balonus, aukstos un šaujamočus. Ja nedrīkst, tad nedrīkst, bet vai tamdēļ iztikt bez jautrības? Pavisam nesen kāds no rīkotājiem viņam vien zināmu vajadzību dēļ bija kaktā nolīcis maisu ar skujām. Bet kāds jautrības cienītājs — zem maisa novietojis kādu pirotehnisku brīnumu. Aculiecinieki stāsta, ka maiss izgājis gaisā ar blikšķi, laime vēl, ka netrāpīja kādam sejā.

Tomēr liela daļa preiliešu iecienījuši plašo un ērto, arī apkurināto Līču kultūras namu dažu kilometru attālumā no Preiļiem. Dažus gadus tam nebija direktores, nu pirmo gadu šajā amatā aizvadījusi Kristīne Dzene. Par viņas darbu daiļrunīgi runā afišas rajona centrā uz ziņojumu dēļa, reta ir tā nedēļa, kad Līču kultūras namā kaut kas nenotiek. Te ierodas galvaspilsētas ansambļi. Uz populāro grupu «Divi» bija apmēram tūkstošis apmeklētāju. Un vispār tālīnāku mākslinieku ierašanos preilieši cienot vairāk nekā pašmāju ansambļus. Kad spēlējot savi ļaudis, tad arī apmeklētāji lielākoties ir pašu pagasta jaunieši.

Tomēr Kristīnei reizēm nākas pārdzīvot arī stipri neveiklas situācijas. Aizvadītajā nedēļā ciemos bija uzaicināts slavenais ģitā-

rists Andris Kārklis un Andra Konste, kas lieliski prot stāstīt par Imanta Ziedoņa un Ojāra Vācieša darbiem. Ciemiņi, pati Kristīne un kāds no pašvaldības pārstāvjiem četratā pavadījuši skumju stundu, apcerot, ka varbūt māksliniekiem nelabvēlīga zvaigzne iegriezies pāri Līčiem, bet Kristīnei bijis neērti atzīties savas puses ļaunu garīgajā kūtumā un to, ka vienaudžiem ir tuvāka aizmiršanās un neko nedomāšana disko ritmos.

Šoruden Kristīne Dzene sarīkoja balli zemniekiem, sveciņu vakarus, nodibināja vidējās paaudzes un bērnu deju kolektīvus, ar ko strādā Alda Kristapone. Turpina darboties pagasta folkloras ansambļi.

Kristīnei jau izplānoti visi Ziemassvētku sarīkojumi. 20. decembrī pirmo reizi tiks uzstādīta egle pie kultūras nama. 26. decembrī kultūras namā ar Ziemassvētku programmu viesosies Raimonds Pauls un citi mākslinieki, pēc tam notiks balle. 30. decembrī paredzēta eglīte pagasta bērniem, bet Vecgada vakarā visi tiks aicināti uz karnevālu un Jaungada sagaidīšanu. Kultūras namu paredzēts pārvērst par ledus pili, kurā valdīs karalis.

Uz gadu mījas sarīkojumu laiku kultūras nama direktore nolikusi malā ikdienišķās rūpes. Kultūras namam vajadzīgi logu un skatuves aizkari, direktore cer, ka ziemas Saulgriežos lietūs arī nelis un netecēs uz galvas cauri caurajam jumtam. Kristīne Dzene domā, ka nākamais gads būs labvēlīgāks, un pagasta maciņā atradīsies tie lati, kas vajadzīgi kultūras nama remontam.

L.Rancāne

Salenieku pansionāts nav aizmirsts

▼ Salenieku pansionātā pienācis humānās palīdzības sūtijums no Dānijas — gultas veļas komplekti un dvieļi. Katram iemītniekam iznāk pa diviem gultas veļas komplektiem.

30 dvieļi un 30 gultas veļas komplekti atdoti Aglonas lauku slimnīcai, kurā uzturas sociāli maznodrošināti veci cilvēki.

Protams, smēķēšana nav laba lieta, bet iesīkstējušus paradumus vecumdienās grūti atnest un vai ir vērts vecīšiem sarūgāt jau tā ne īpaši saulaino mūža nogali?

Salenieku pansionātā nogādātas cigare-

tes, kas confiscētas negodīgiem tirgoņiem, kā arī dezinficējoši un kompresēm lietojami šķīdumi. Sirmgalviem aiztaupisies kāds lats no skopās pensijas.

Dažu Salenieku pansionāta iemītnieku veselības stāvoklis bija tāds, ka vajadzēja uzaicināt atsevišķus speciālistus. Pansionāta vadība griezās Jura Urtāna privatpoliklinikā Preiļos. Jau tuvākajā svētdienā pansionātā ieradās ausu, kakla un deguna ārste A.Kravale un ginekologs J.Urtāns.

Slimnieku apskati un izmeklēšanu viņi veica bez maksas, sniedza konsultāciju.

L.Rancāne

Līvānos brīnumi nenotiek — siltā ūdens nebūs arī turpmāk

▼ Jau pāris gadus Līvānu daudzstāvu namos nav siltā ūdens. Un cilvēks ir tā iekārtots, ka pamazām pierod pie visa, arī pie šādas civilizētām valstīm neraksturīgas neērtības.

Visi ir pielāgojušies un zina, cik kastrolišu ūdens jāsilinda trauku mazgāšanai, cik bērnu mazgāšanai utt. Un, ja arī pēkšņi šī aizvēsturiskā lieta — karstais ūdens — tiktu padots, diez vai kāds sapriecētos par to traumi, kas gāztos pa aizrūsējušām caurulēm. Bet Līvānos iedzīvotāji var būt mierīgi, tuvākajos mēnešos šis «prieks» nav sagaidāms, jo, kā teica pilsētas mērs Visvaldis Gercāns, «kamēr būs tāds maksājumu līmenis par komunālajiem pakalpojumiem un siltumu, siltā ūdens nebūs.

Siltumtīkliem vien Līvānu iedzīvotāju parāds par apkuri uz šī gada 1. janvāri bija 55 tūkstoši latu, bet šī gada 1. novembrī — jau 86 tūkstoši latu. Par šo summu pilsētu mierīgi varētu apkurināt 2,5 mēnešus. Bez tam nauda vajadzīga nevis apkures sezonas beigās, bet jau sākumā.

Pagājušajā apkures sezonā 6200 iedzīvotājiem apmaksājām deklarācijas. To apmaksāšana tikai sadalīta 2 daļās — pirmo reizi 1994. gada beigās, otro reizi — šī gada pa-

vasarī, un tika veikta no mums piešķirtās speciālās mērķdotācijas sociālajai palīdzībai. Lai 1995./96. gada apkures sezonai savlaicīgi iepirktu mazutu, mēs šos piešķirtos līdzekļus, kas bija pamatā šim gadam, maksimāli centāmies izmantot pirmajā pusgadā. Pateicoties tam, mums ir pietiekoši mazuta, lai varētu visu ziemu kurināt.

Ja kurināmā pietieks līdz apkures sezonas beigām, iespējams, ka silto ūdeni varētu padot martā vai aprīlī.

Ekonomiski nav izdevīga arī siltā ūdens periodiska pieslēgšana, jo siltumtīkli ir izanalizējuši, ka starpība starp ūdens patēriņu brīvdienās un starp izmantoto ūdens daudzumu nedēļas laikā, ir neliela.

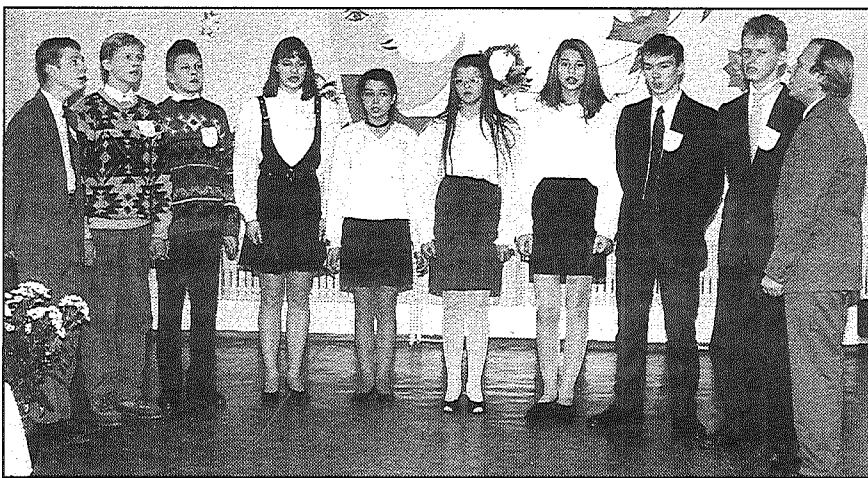
Jebkurā gadījumā, viss ir atkarīgs no iedzīvotāju maksātspējas, un daudz ir tādu, kas var maksāt, bet nedara to tūsprāt, un viņu lietas mēs jau sākam nodot tiesā.»

Tā, lūk, — kā maksāsim, tā mazgāsimies. Un tā kā Līvānos lielākai daļai iedzīvotāju (izņemot jaunprātīgos nemaksātājus) nav tās civilizētās algas, lai varētu savlaicīgi norēķināties par visiem pakalpojumiem, jo, gluži elementāri, nav darba, tad arī civilizētie pakalpojumi nepienākas.

Daina Kursīte

Ieskats muzikālajā konkursā

«Ko tu proti?»

Ar kopīgu dziesmu «Kur tu teci, gailīti manu» 8. decembrī Līvānu bērnu jaunrades namiņā sākās muzikālais konkurss «Ko tu proti?». Lai arī šogad dalībnieku skaits bija mazāks kā citus gadus, bērnu balstiņas bija tikpat skanīgas un arī jautrības konkursa laikā netrūka. Par to rūpējās Operas teātra diriģents Kārlis Mīnoreto (dramatiskā pulciņa vadītāja Biruta Mazure), kurš bija ieradies Namiņā, lai operai izvēlētos labākos dziedātājus. Pats Mīnoreto kungs operā strādājis par pasniedzēju — pasniedzis mēteļus un notis, līdz kļuvis par diriģentu. Tagad viņš diriģē, kuru dziedātāju uznest uz skatuves un kuru nonest nost, kad nobļāvies zils.

«Ko tu proti?» konkursa laikā diriģentam un žūrijai — bērnu dziedāšanas skolotājiem, Līvānu bērnu mūzikas skolas direktoram Gunāram Luriņam un mūzikas pedagoģei Jekaterīnai Podoprigorovai savu dziedātāku rādīja Līvānu bērnu jaunrades na-

ma vokālais ansamblis «Cālis» (vad. sk. Bulmeistere), Līvānu 1. vidusskolas Laimiņas sākumskolas 1. un 2. klašu ansamblis un Namiņa garīgo dziesmu ansamblis (šo triju ansambļu vadītāja L. Vuškārniece). Oriģināli savas dziesmas izpildīja Līvānu 1. vidusskolas kapela «Dunduriņš» (vad. M.Rimša). Īpaši dinamisks un skanīgs bija jauktais vokālais ansamblis Jāzepa Skuteļa vadībā no Rudzātu vidusskolas.

Drosmīgi sevi pieteica arī solisti: Jersikas pamatskolas 3. klases skolniece Inga Gurčonoka (pedagoģe V.Lietauniece), Daiga Pūcīte, kura mācās Jaunsilavu pamatskolas 4. klasē (pedagoģe I.Vucena), Jūlija Kuzela — 7. klases skolniece Rudzātu internātskolā (arī viņas skolotāja ir V.Lietauniece) un Līvānu 1. vidusskolas soliste Ilze Rimša (pedagoģe M.Rimša), kura izpildīja arī vienu pašas sacerētu dziesmiņu.

Kamēr žūrija aizgāja domāt, kuram piešķirt skanīgākās balss titulu, mazie dziedātāji diriģenta Mīnoreto vadībā sāka gaidīt Ziemassvētkus un izveidoja «Zvaigžņu kori», lai žūrijai un sev par prieku nodziedātu svētku dziesmiņu «Zvaniņš skan».

Noslēgumā visi dalībnieki un viņu pedagoģi saņēma balvas, bet konkurss ir konkurss, un tāpēc diviem kolektīviem — Namiņa vokālajam ansamblim «Cālis» un Rudzātu vidusskolas jauktajam ansamblim, kā arī — solistei Ilzei Rimšai no Līvānu 1. vidusskolas ieteica piedalīties «Ko tu proti?» Latgales zonas pusfinālā Ludzā.

Daina Kursīte

Attēlos: spēcīgo balsu īpašnieki no Rudzātu vidusskolas — šī konkursa laureāti; savu dziedātāku rāda artistiskā Daiga Pūcīte no Jaunsilavu pamatskolas.

A.Kursīša foto

TURKŪ PAGASTS

Skaitļi un fakti

Iedzīvotāju kopskaits Turku pagastā ir 1096, tajā skaitā 522 vīrieši un 574 sievietes. Jaunāki par astoņpadsmit gadiem ir 152 zēni un 137 meitenes. Darba spējīgajā vecumā ir 250 vīrieši un 233 sievietes, bet pensijas vecumā — 120 vīrieši un 204 sievietes.

No 807 pieaugušajiem pagasta iedzīvotājiem 11 vīriešiem un 29 sievietēm ir augstākā izglītība, 74 vīriešiem un 74 sievietēm ir vidējā izglītība. Vidējā speciālā izglītība ir 84 vīriešiem un 57 sievietēm, bet pamatskolas izglītība 217 vīriešiem un 261 sievietei.

Pēc paju sabiedrības likvidēšanas pagastā oficiāli reģistrēti 185 bezdarbnieki, tajā skaitā 133 vīrieši un 52 sievietes, no kuriem augstākā izglītība ir vienam vīrietim un trim sievietēm.

Pagastā dzīvo 840 latviešu tautības iedzīvotāji, 236 krievi, 6 baltkrievi un 14 citu tautību iedzīvotāji.

Šī gada vienpadsmit mēnešos noslēgtas septiņas laulības, miruši 15 cilvēki un piedzimuši arī 15 mazuļi. Pagājušajā gadā mirušo skaits ievērojami pārsniedza dzimstību, skaitļi bija attiecīgi 29 un 11.

Pagastā ir piecas lielākas apdzīvotās vietas. Visvairāk iedzīvotāju ir Jaunsilavās — 190. Turku ciematā dzīvo 107 cilvēki. Mazāk par simtu iedzīvotāju ir Gruguļos, Silavās un Veiguros.

Pēc neoficiālām ziņām pagastā reģistrētas 52 uzņēmējdarbības un zemnieku saimniecības, 299 piemājas saimniecības un 91 palīgsaimniecība.

Skaistajā un mierīgajā Turku pagastā ir vairāki vēstures pieminekļi. Viens no tiem — Gedušu pilskalns, uz kura iepaļās maizes klaipam līdzīgās muguras vasarās notiek visādas pagasta balles. Pagasta teritorijā atrodas arī četri senkapi, pie kuru izpētes arheologi vēl nav ķērušies. Saliešos aug mūsu rajona kuplākais un resnākais dižozols. Zem ledus un sniega segas savus ūdeņu spoguļus tagad noslēpuši četri pagasta ezeri — Silavu, Māsānu, Šūmaņa un Garais ezers. Pagasta robežas apskalo Daugava un Dubna, tek Neretas un Atašas upītes.

Savās personīgajās mājās dzīvo 980 pagasta iedzīvotāji, bet 116 mīt daudzstāvu mājās. Turku pagastā ir 3 patērētāju biedrības veikali, 3 individuālās tirgotavas un regulāri brauc 3 autoveikali. Bet vienīgajā feldšeru punktā jau piecus gadus strādā Anita Žigure.

Pagastā ir 19 pirmās un otrās grupas invalīdu, 51 vientuļš pensionārs. 38 ģimenes ieguvušas daudz bērnu ģimenes statusu, bērni aug arī 30 nepilnās ģimēnēs. Šiem cilvēkiem veltīta īpaša uzmanība un sociālā palīdzība.

Darbojas divas telefona centrāles, pagastu šķērso aptuveni 30 kilometri valsts ceļu, bet pagasta ceļu kopgarums sasniedz 109 kilometrus. Pa pagasta teritoriju divreiz dienā kursē autobuss.

Vēl Turku pagastā ir 8 kapsētas, 1 brāļu kapi, viena skola, kurā 16 skolotāji māca 105 bērnus. Ir 2 kultūras nami, 2 bibliotēkas. Luterticīgie un katolīticīgie pagasta iedzīvotāji var apmeklēt dievnamus Līvānos, jo pašiem savu nav.

Puķu noslēpumu zinātāja

Turku pagasta priekšsēdētājs Aivars Smelcers teica, tagad jābrauc uz sakoptāko pagasta sētu. Izrādās, ka desmitiem reižu pa ceļam uz Rīgu esam šim mājām garām braukuši, tā arī nezinādami, ka tur dzīvo liela puķu mīļotāja un ziedu noslēpumu glabātāja. Šo sievieti sauc **Paulīne Lāčkāja**.

Kas gan vairs saskaitīs, cik reizes dažādos svētkos un jubilejās viņas audzētie ziedi un veidotie ipatējie pušķi dāvājuši prieku cilvēkiem. Katram tiek kaut kas individuāls, neatkarojams. Vai varat iedomāties dekoratīvu, sprogainu kāpostu, balta rozas, kādu dzeltenu mārīņpuķi vienā pušķī, kuram pāri plīvurpuķes miglīņa? Izskatās neparasti, bet ļoti skaisti. Tik skaisti, ka jauns cilvēks nekaunas tādu brīnumu dāvināt savai ligavai.

Žēl, ka tagad ir ziema, viss balts apsnidzis. Bet jau no agra pavasara Paulīnes mājas pagalmā un tuvākā apkārtnē priecē acis un dvēseli ar puķu klājienu visās varavīksnes krāsās. Pašlaik zem sniega cepurītēm savas skujiņas pret gaismu griež tikai dažādie mūžzaļie augi — kāda pavisam parasta eglīte, ciedru priede, melnā egle un kāda tās radniecē, kurai skujiņas ir mīkstas un zīdainas, bet apakšā pavisam sidrabotas.

Lielākais vairums stādīpu atvesti no Baltezers dekoratīvo koku audzētavas. Visi aug griezdamies mīļu un gādīgu roku kopti, kaut arī apakšā nekāda auglīgā zeme vis nav. Iesākumā bijuši akmeņi vien. Paulīne spainī un ķerrām nesusi smiltis, augsni, veidojusi visu pēc sava prāta un intūcijas, jo nekādās daiļdarznieku skolās nav gājusi.

— Kādreiz, kad vēl strādāju, nācu mājās no darba nogurusi. Tad man vispirms vajadzēja iet pie puķēm. Kādu brīdi padarbojos, parunājos ar viņām, un paliek tik viegli un prie-

cīgi ap sirdi, pat spēks rodas citus darbus apdarīt.

Puķēm ir savi noslēpumi, kas tikai gadu gaitā izzināmi. Mēs labi saprotamies, viņas nekad nemelo un neglaimo, ir patiesas un tīras. Lai ziedi augtu un priecētu, visu vajag laikā izdarīt.

Jau martā vienmēr iesēju kastītes sēklī-

ņās, lai līdz stādāmajam laikam augi būtu krietni nostiprinājušies. Ja līdz siena pļaujamajam laikam dabū ziedus, tie ir skaisti un kupli.

Kaltēto ziedu kompozīcijām ļoti svarīgi ziedus laikus nogriezt. Ja vienu dienu dārzā tas nav izdarīts, pēc divām vai trim būs par vēlu. Tie būs pārāk izplaukuši, žāvējot zaudēs krāsu pat tad, ja tiks ievēroti visi citi priekšnoteikumi.

Paulīnei sirdij vistuvākās un saprotamākās ir krizantēmas un mārīņrozēs, tūlīt aiz lepnajām skautulēm rozēm. Bet ir arī tādas puķes, kuras savu saimnieci neatstāj pat ziemā. Vienā istabā visas sienas, galdus un plauktus aizņem sauso ziedu kompozīcijas.

Tur ir ganfrēnu mazie durstīgie kamoliņi, sidraba podziņa, smalkmātainā un rupjā prosa, spalvainā celozija, kas līdzīga lapsastei, tās māsa sekstainā celozija prasities prasās uztūpināma kādam gailim uz cekula. Īpatnēja ir molucella, kura izskatās pēc mazām no zaļa papīra saritinātām tūtiņām. Visās varavīksnes krāsās un topos vasaru atmiņā atsauc limonijas.

Vēl paies pāris mēneši, un Paulīnes Lāčkājas mājās atkal parādīsies kastītes un podiņi ar kussiem zaļiem stādīpiem — nākamās vasaras krāšņumu. Gan jau ziedošo māsu vidū tur būs arī kāda vēl neredzēta un Latvijas apstākļiem eksotiska puķe.

Ja es būtu lielsaimnieks...

Māris Veigurs ir viens no tiem jaunajiem zemes apsaimniekotājiem, par kuriem var teikt, ka ir galva uz pleciem, ir zināšanas un prasmīgas rokas.

— Ja es būtu lielsaimnieks, varētu strādāt ar citu vērienu, — saka Māris. — Bet pagaidām man ir tikai divdesmit hektāri zemes, četras slaucamas govīs un desmit jaunlopi. Pirms kāda laika sapratu, ka šādā veidā neko nopelnīt nevarēs. Līdz rudenim darbu pilnas rokas, tomēr rezultātā nekāda peļņa nesanāk. Tāpēc vajadzēja meklēt citas iespējas.

Kopā ar svaini apstākļi spiesti sākām nodarboties ar gaļas iepirkšanu, vedām pārdot uz Rīgu. Nedaudz nopelnījām, varējām domāt par tālāko. Pavisam spontāni radās ideja privatizēt kādreizējās Dzenīšu nobarojamo cūku un sivēnmāšu fermas, kuras vairākus gadus stāvēja tukšas un nevienam nevajadzīgas. Salikām naudiņu kopā, par pajām nopirkām ēkas.

Redziet, tā gaļas iepirkšana un tālāk pārdošana Rīgas centrālā tirgū nav nemaz tik liela zelta bedre, par kādu to uzskata lielais vairums mūsu zemnieku. Tur ir savi noteikumi un sava kārtība. Viena lieta ir desmit latu lielās dienas maksas par tirgošanās vietu plus maksas gaļas izcirtējiem un krāvējiem. Otra lieta — rīdzinieki nelabprāt iepērkas pie svesīniekiem. Ir īpaši firmas un dažādi ēdīnāšanas uzņēmumi ņem produktus tikai pie labi zināmām kundzēm, lai būtu garantija par kvalitāti. Lai atmaksātos visi ceļa un pārējie izdevumi, dienā vajag pārdot vismaz simts kilogramus gaļas. Mūsu rajona mērogiem tas šķiet ļoti daudz. Tomēr Rīga ir Rīga — pirms viņiem Ziemassvētkiem mums bija savdabīgs rekords, dienā pārdevām sešus simtus kilogramu gaļas. Taču tā gadās reti.

Un ko darīt tad, ja gaļas iepirkts vairāk nekā spējam reali-

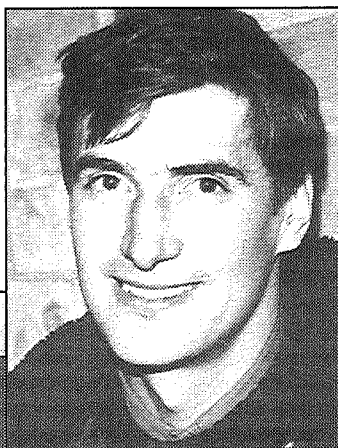
zēt? Šis jautājums bija par pamatu mūsu idejai, ka vajag pašiem savu gaļas pārstrādes cehu, kur varētu sažot vāritās un žāvētas desas, gatavot ruletes, visādus kūpinājumus. Tas ir izdevīgi, jo esmu pārliecināts, ka labs

nozūvums. No vienas puses tas nav izdevīgi ražotājiem. No otras puses desas ir tik cieti un labi nožāvētas, ka droši var uzglabāties veselu mēnesi nevis desmit vai piecpadsmit dienas. Tie, kas garšojuši, saka, esot istas mājas desas.

Lai gaļas izstrādājumu cehs varētu normāli darboties, blakus tam jābūt labi iekārtotai un sertificētai kautuvei. Citādi nemaz nevar. Kad mums būs šāda kautuve, arī cilvēki droši varēs vest pie mums savus lopiņus, jo pēc tam saņems dotācijas no valsts, kas viņiem pienākas. Tāpēc kautuves ierīkošana mums ir viens no tuvākajiem uzdevumiem.

Otrs noprivatizētais fermas korpuss pagaidām stāv tukšs.

noiets būtu tepat Līvānos.

Mūsu cehs vēl tikai sāk strādāt. Pašlaik spējam ražot tikai viena veida produkciju — žāvētas desas. Jauda ir apmēram divi simti kilogramu dienā. Kā jau iesācējiem visādu problēmu un aizķeršanos pietiek. Mums, piemēram, produkcijai ir liels

Ceram tajā turēt nobarojamās cukas. Bet atkal problēma... Ja jau tagad ar cūkgaļas realizāciju ir problēmas, kāda ir garantija, ka turpmāk Latvijas zemnieki ražotāji būs aizsargātāki? Valdība kuru brīdi atkal var nostrādāt kādu piogoru, ka nemaz nezināsim, kur tos sīvenus grūst.

Ja nu vienīgi paveiksies un spēsim iegādāties iekārtu vārieto desu ražošanai. Bet tas nozīmē, ka vajadzīgi vismaz pieci tūkstoši latu.

Bet gan jau visi kopā tiksīm galā arī ar šo problēmu. Cehā strādājam tikai savējie — es, abas sievas māsas, svainis un sievas brālēns. Saimniecībā algoju vēl vienu strādnieku. Tas ir jau trešais pēc kārtas. Maksāju mēnesī sešdesmit latus, dodu uzturu.

Nekādi nespēju izprast Līvānu bezdarbniekus. Visu laiku žēlojas, ka nav darba, nav naudas. Taču, kad vasarā vajag strādniekus lopbarības sagatavošanā, strādāt gribētājus vajag dienas laikā vai ar uguni meklēt. Izrādās, ka trīs lati dienā viņiem tomēr ir par maz. Tāpat arī kartupeļu rakšanā palīgus bija grūti sameklēt, kaut gan par darbu devu vismaz piecdesmit kilogramus kartupeļu dienā. Pēc tīrgus cenām spriežot, sanāk pieci lati dienā.

Ja vēl kādu laiku turpināsies šī neizprotamā valdības politika, cilvēki laukos pilnīgi degradēsies, nodzērsies. Lielākā daļa no viņiem nespēj piemēroties pašreizējiem apstākļiem, kaut gan tie, kuri grib strādāt, noteikti var atrast nodarbošanos un arī kaut ko panākt. Piemēram, četri puiši privatizēja bijušā kolhoza «Zelta vārpa» galvenās darbnīcas. Tagad pārveido pa savam, grib strādāt. Un gan jau būs arī rezultāti. Droši varu teikt, ka tādu nav daudz.

Māra Veigura stāstījums mani pārliecināja. Viņš panāks visu, ko iecerējis. Un gan jau nopelnīs arī tos piecus tūkstošus latu, kuru viņam tik ļoti vajag, lai iekārtotu cehu. Pēc kāda laika līvānieši noteikti ēdīs garšīgas desas, mielosies ar dažādiem kūpinājumiem, kuri patkami smaržos nevis pēc sintētiskas, bet rūgteniem alkšņa malkas dūmiem.

Attēlos:

● Māris Veigurs;

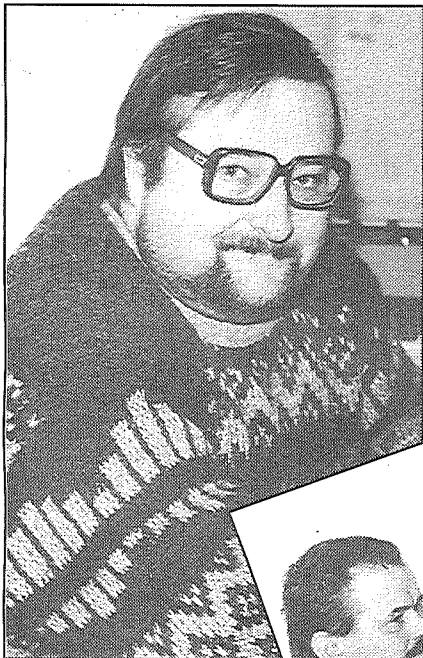
● Sandras Romanovskas un Ināras Siladieviņas pildītās desas drīz varēs likt kūpinātavā.

Citus materiālus, kurus sagatavoja Līdija Kirillova un Jānis Silieckis, lasiet laikraksta 4. un 5. lappusē.

TURKŪ

Pateicīgi nepateicīgais darbs — viņu rokās

Turku pagasta padomes priekšsēdētājs Aivars Smelcers nebija piedabūjams stāstīt par pagasta dzīvi, kā vien tikai kopā ar saviem darbiniekiem. Zemes ierīkotāju Aivaru Čivču, pagasta zemes komisijas priekšsēdētāju Miķeli Baltmani, galveno grāmatvedi Ināru Kokinu, pagasta sekretāri lietvedi un dzimtsarakstu nodaļas vadītāju Viktoriju Vilcāni un pagasta padomes priekšsēdētāja vietnieku Juri Bronku. Ja kopā strādā, tad jau arī kopā par saviem darbiem jāatskaitoties.

Visās sfērās, kur vien kādas ķibeles gadās vai neizdarības, cilvēki nāk uz pagastu. Meklē taisnību un palīdzību pie pagasta priekšnieka, jo istie vainīgie lielākoties ir pārāk tālu un pārāk augstos amatos. Bet pagasts var palīdzēt vienīgi savu iespēju robežās.

Godīgi jāsaka, ka Turku pagastam naudas un iespēju nav vairāk kā citiem. Kopā ar īpašuma, iedzīvotāju ienākuma, dabas re-

sursu, zemes nodokli un valsts dotācijām šī gada deviņos mēnešos pagasta ieņēmumi nav sasnieguši pat 29 tūkstošus latu. Izdevumu ailē vislielākā summa atvēlēta izglītībai — gandrīz deviņi tūkstoši latu. Apmēram tikpat bijis vajadzīgs valsts pārvaldes iestāžu darbības nodrošināšanai. 2544 lati iztērēti iedzīvotāju sociālajai nodrošināšanai, 1770 — pagasta kultūras vajadzību apmierināšanai.

Viena no lielākajām problēmām un reizē arī naudas tērētājs ir autobusu satiksmes nodrošināšana.

Gadā pagasts apmēram divus tūkstošus latu iztērē, lai samaksātu Jēkabpils autobusu parkam par to, ka ik dienas, izņemot sestdienas, cilvēki varētu braukt savās darīšanās. Tiesa, autobusu kustības laiki vairāk pieņemti skolēniem, kuriem pagasts apmaksā brīvbiļetes, tāpēc grūti tikt uz vilcienu. Toties visi ticīgie svētdienās var aizbraukt uz baznīcu Līvānos. Vasarā, kad skolas laiks garām, tad gan autobuss kursē tikai četras reizes nedēļā.

Pagastā sen apstājusies celtniecība. Pēdējais no valsts budžeta līdzekļiem celtais objekts bija Jaunsilavu pamatskola, kurai pēc projekta līdzīgas nav visā rajonā. Plašās un gaišās telpas bez skolotājiem un bērniem palīdz apsaimniekot septiņpadsmit tehni-

kie darbinieki, kuriem pagasts maksā algu. Skolai sen jau ierīkota sava katlu māja, kuru kurina ar malku, jo lielā ciemata katlu māja pagastam nebija pa spēkam. Divdesmit septiņu un divpadsmit dzīvokļu mājās irnieki samūrēja krāsniņas. Tagad daudzi palikuši bez darba, tikko spēj norēķināties par ūdeni un kanalizāciju. Ja kurinātu tāpat kā agrāk, viss pagasta budžets izkūpētu pa skursteni.

Turkos ir piecdesmit viens vecs vientuļš cilvēks, kuriem pagasts un ciema feldšere Anita Žigure ir vienīgā palīgi un glābēji. Kad galīgi trūkst naudiņas iztikai vai citām vajadzībām, viņi iet uz pagastu. Un pagasts cenšas pavasaros un rudņos iedot viņiem naudas pabalstus, lai varētu malku ziemai nopirkt. Ja kļūst slikti ar veselību, palīgā sauc feldšerīti. Par Anitu visi saka tikai labus vārdus. Esot mīļa, atsaucīga, nu kā pašu bērns, kaut arī nākusi no kaimiņiem. Pagasta vadība neatsaka viņai automašīnu, lai var mājās apmeklēt slimniekus un jaundzimušos.

Lai arī šogad Turku pagasts sociālajai palīdzībai izlietojis mazāk naudas nekā pērn, strikti nav atteikts nevienai lielai vajadzībai. No trūcīgajiem līdzekļiem tiek apmaksāti piecdesmit procenti slimnīcas un zobu protezēšanas izdevumu.

Krietni vēlāk nekā citos rajona nostūros uz Turku pagastu atnācis bezdarbs. Paju sabiedrība tika likvidēta samērā nesen. Pagaidām bezdarbnieki vēl saņem valsts noteiktos pabalstus. Kas būs tālāk? Lielākā daļa nāks pēc palīdzības uz pagastu. Pagasta vadība nevar neko lielu palīdzēt, izņemot remontdarbu, krūmu vai malkas ciršanas piedāvājumus.

Var jau raudāt un gausties, bet budžets ar to labāks nepalikis un pagasta kase nepildīsies. Tagad var tikai sūkstīties, ka turējuši četrus tūkstošus latu «Bankā Baltija». Par to naudu būtu kaut vai kārtīgu automašīnu nopirkuši. Ja kur vajag tikt, brauc vai nu ar personīgajām automašīnām vai ar autobusiņiem. Smejas, kurā pagastā vēl tā ejot...

Kādreiz Turku pusē ražoja pienu, gaļu, audzēja cukurbiešu sēklas. Tagad valdībai laikam nevajag neko. Sēklas krāsainās paciņās var atvest no Polijas vai Kanādas. Gaļas kontrabandai arī nekādas robežas nepastāv. Ar tiem nedaudzajiem latiem, kas ir pagasta rīcībā, jaunu ražošanu uzsākt nevar, nemaz nerunājot par produkcijas pārstrādāšanu. Labi, ka viens otrs jaunais zemnieks nopietni ķeras pie lietas. Ar laiku darbs iekustēsies.

Ko Turku pagasta dzīves rīkotāji un bīdītāji gribētu nākamajā gadā, kas jau tepat aiz Daugavas likuma slēpjas?

Kaut nu pagasta budžets būtu kaut vai šī gada līmenī, tad varētu galus savilkt kopā. Varbūt nāks jauns premjers, kurš gribēs dzirdēt ne tikai savu padomnieku, bet arī pašvaldību vadītāju un speciālistu domas. Vajadzētu labāku saprašanos ar valdību.

Lai ziema būtu silta un bez lieliem snieguniņiem, citādi pietrūks naudas pagasta ceļu tīrīšanai. Lai būtu vairāk jaunu darba vietu, tad sociālās palīdzības līdzekļus varētu izmantot tikai vecu un nevarīgu pabalstīšanai.

Lai jaunie vairāk svin kāzas, lai vairāk bērnu dzimst, lai gada pārskatos iedzīvotāju pieauguma ailītē nav jāliek mīnusa zīme.

Lai vairāk naudas būtu republikas budžetā, tad ātrāk ietu uz priekšu zemes reforma. Zeme nav kā apsūbējis naudas gabals, kas pēc spodrināšanas atkal vizošs paliek. Zemī vajag katru gadu art un ecēt, tikai tad tā dos maizi un prieku dvēselei.

Attēlos:

- pagasta priekšsēdis Aivars Smelcers;
- viņa palīgi — zemes ierīkotājs Aivars Čivcs, pagasta zemes komisijas priekšsēdētājs Miķelis Baltmanis un pagasta padomes priekšsēdētāja vietnieks Juris Bronka.

— Klintons ir labs audzēknis,

— tā saka šī melnā skaistuļa saimniece Viktorija Fokina.

Jā, Klintons ir brašs pusotru gadu vecs kumeļš. Sagādājies tā, ka viņš atskrējis taisni tajā dienā, kad Latvijā oficiālā vizīte ieradās Amerikas Savienoto Valstu prezidents. Līdz ar to piepildījies arī Viktorijas un bērnu Gundegas, Dagmāras un Artūra sapnis — pašu audzēts, audzināts, mācīts, lolots un skolots zirgs. Klintons ir tik ļoti pieradis, ka viņam visapkārt ir draudzīgi un labestīgi cilvēki, ka, pat vaļā palaists, nemaz neiet no pagalma prom. Un kas par talantīgu audzēkni! Pa balto pūkaino sniegu jau iemēģina ragavas vilkt.

Viktorija Fokina ir no tā sauktajiem Breša zemniekiem. Kad paņēma zemi un sāka saimniekot, puika vēl pavisam sīks bija. Tagad gan palīgs — šoziem ar brigādi septiņpadsmitgadīgais Artūrs ir devies uz Kokneses pusi — strādā mežos, pelna naudu. Bet toreiz, sākumā, Viktorija gribēja kļūt pati sev saimniece. Likās, tā būs vieglāk.

No viegluma jau kopš pirmās vasaras nav ne vēsts. Taču nožēlošanas un pašpārmētumu arī nav. Droši vien tā bija likteņa lemts. Prātīgi tiek apsaimniekoti divdesmit hektāri zemes, no kuriem ap piecpadsmit ir aramzeme. Kūti paēdušas smagi pūš sešas slaucamas govīs, ir septiņi jaunlopi.

Līdz šim Viktorija uzskatīja, ka ir izdevīgi nodarboties ar piena lopkopību. Vasarā lielajā piena laikā ik dienas uz akciju sabiedrību «Preiļu siers» no viņas mājām aizceļoja vairāk nekā astoņdesmit kilogrami piena. Vienīgā problēma — samaksa. Uzņēmums nav norēķinājies vēl par augustu.

Diez, vai Viktorija varētu tik mierīgi runāt par govīm un slaukšanu, ja slaucenes vajadzētu piepildīt ar rokām. Viņai to lielo darbu padara jaudīga slaukšanas iekārta. Saka, kaimiņi nekad neaizguļoties, jo

slaukšanas iekārtas dunoņa tālu dzirdama.

— Man Latvijas brūnās vislabāk patīk. Laba šķīme, jau gadus divdesmit no paudzes paaudzē mainās. Cenšos arvien atlasīt labākās, uzlabot. Tāpēc arī tauku saturs pienam nekad nav zems. Bet vispār — ko silē līksi, to slaucenē saņemsi. Šoziem neesmu bagāta saimniece — siens būtu sagādāts pietiekami, toties gaudi nepadevās. Vienīgi auzām bija labs birums, bet ar to piena lopiem ir par maz. Tāpēc pamazām pāreju uz jaunlopu audzēšanu, tā ir izdevīgāk.

No visām manas saimniecības aramzemes platībām tikai hektārus piecus aizņem laba un auglīga zeme. Citur vajag krietni uzlabot.

Mūsupusē labi padodas rudzi. Šoruden bija teicama kartupeļu raža. No viena hektāra ievācu tik, ka varēju krietni daļu pārdot. Pavasarī noteikti iestādīšu vēl. Tomēr, lai nodarbotos ar kartupeļu audzēšanu, vajag labas telpas uzglabāšanai. Ja šoziem iekrāsīm nedaudz naudas, pavasarī noteikti būvēšu lielu pagrabu, lai ir kur saknes lopiem un arī kartupeļus glabāt. Un ābolus arī, jo dārzā aug trīsdesmit ābeles.

Viktorijas saimniecībā ir traktors, piekabe, siena vālotājs, kultivators, arklī. Vārdu sakot, visa pirmās nepieciešamības tehnika. Vairākiem kaimiņiem koplietošanā arī kombains. Ja kādu citu tehniku vai inventāru pēkšņi ievajagas, nekad neatsaka kaimiņi. Kaimiņos arī palīgus un talciniekus var sarunāt, ja darbs steidzīgāk padarāms.

Bet lielākoties pašai ar visu saimniekošanu jātiek galā. Tagad liels atspaidis ir dēls, taču vīrietis mājās. Ar meitām ir savādāk. Vecākā, Gundega, beidza Jāņmuižas lauksaimniecības skolu, ir diplomēta lauku māju saimniece. Bet profesija jau nav priekš dar-

ba meklēšanas svešos ļaudīs. Šūšana, adīšana, ēst gatavošana un visas pārējās saimniekošanas gudrības noderēs viņai dzīvē. Toties naudu nopelnīt vajag jau tagad. Tāpēc Gundega ir iestājusies frizieru kursos Rīgā. Turpat galvaspilsētā mācās arī otra meita Dagmāra. Viņa dienās būs juriste. Pagaidām mammai jādomā par to, kā sagādāt mācību maksu, kura nav nekāda mazā, un jāgaida brīvdienas, kad meitas brauc mājās.

— Cik naudu sakrājam, tik arī izlaižam, jo nekāds lielais bizness nesanāk, toties vajadzību daudz. Šovasar ievilkām ūdensvadu uz kūti un māju. Nav vairs jāstaipa daudz spēni uz lopu silēm.

nopērk ko gatavu.

Dažreiz pati domāju, nu ko tu, Viktorij, te plēsies, ej labāk projām. Bet nevaru aiziet. Laikam tā ir dzīves nepieciešamība. Ceru, ka tas izdzīvošanas periods drīz beigsies, jo nevar cilvēkus ar varu vai pliku entuziasmu pie lauku dzīves noturēt.

Viktorijai ir taisnība, drīz jābeidzas šiem bezcerīgajiem laikiem. Katrai saspīestai atsperei taču ir kritiskais punkts, par kuru tālāk vairs nevar — tad sākas strauja iztāisnošanās, sviediens uz priekšu. Tāpat arī ar laukiem. Viktorija un viņai līdzīgie tagad ir norūdījušies. Dodiet viņiem iespējas cerīgi saimniekot, un pasaule brīnīsies.

Attēlā: lai arī saimnieces roku droši turētis, Klintons tomēr ir nedaudz tramīgs — taču pirmā fotogrāfija preseī...

PAGASTS

Dziedošās Zundānu sievas

Savus kuplos rūtainos brunčus sačubinājušas viņas sasēstas puslokā, pasauc savā pulkā tautas nama vadītāju Terēziju Rubeni. Bez Terēzijas viņas, kā saka, ni un ni, ne soli, tagad pat mēģinājumi notiekot pie viņas dzīvoklī. Dziedošās Zundānu sievas stāsta par savu kolektīvu, par dziesmām, par darbu, par politiku. Tāpēc nejaucēšos viņu runām pa vidu.

Visas kopā mēs dziedam jau kopš 1979. gada. Pēdējos trīs gadus gan bija tā klusāk, laikam mūsu lielās «atmodas» dēļ. Autobusus atcēla, nebija iespējams vairs tik vienkārši kopā sanākt. Tomēr dziedāšanas kāre nav pazudusi. Rudenī, kad gaidījām ciemos atbraucam Valsts prezidentu Gunti Ulmani, nolēmām, ka bez lustīgas sagaidīšanas nevar iztikt.

Rudzu druva lilejās, nūleiks muna mugureņa.

Leiksti pošā rudzu druva, naleiks muna mugureņa.

Tā sagaidījām prezidentu, dāvinājām viņam vilnas zeķu pāri. Nezinām gan, vai pēc izmēra derēja... Tāds sirsniņš un gudrs cilvēks. Nemaz lepnis nebija, divas reizes no mums atsveicinājās. Mūsu gados cienījamākā dziedātāja Jezupate Vasaraudze, vēl skolniece būdama, tikusies ar Latvijas iepriekšējo prezidentu Kārlī Ulmani, kad tas bijis Līvānos. Viņa cer, ka Ulmaņu uzvārds Latvijā nezudīs, ka pēc gadiem valsts politiskajā dzīvē ienāks nākamā Ulmaņu paaudzē.

Kur tik nav būts — Rīga, Vidzeme, Latgale piedziedāta. Kādreizējo obligāto draudzēšanas laikos arī Lietuvā viesojušās. Kādu reizi vēl derētu uz Kurzemi aizbraukt, tur arī esot mutīgas un dziedošas sievas. Lai kam jau arī viņas savu ikdienas soli nevar iedomāties bez dziesmas. Kādreizējais kolhoza priekšsēdētājs Vladislavs Valters ik mīļu brīdī svilpoja, bet mēs dziedam. Kas mums to amatu pārņems? Lielākajai daļai jau pāri sešdesmit, bet jauno meitu nemaz tik daudz mūsu pulkā nav. Visjaunākā ir Ināra Siladzeviņa, tikai astoņpadsmit gadiņi vēl...

Kaut kāds tukšuma periods pagastā, jaunu cilvēku nemaz nav daudz. Vistrakākais, ka meitu trūkst, laikam visas uz pilsētām aizbraukušas amatus mācīties. Pēc gadiem pieciem gan mazās paaugsties, tad būs kā liepas. Jau laikus cenšamies puikas pie dziedāšanas un muzicēšanas pievilināt, lai ir savi muzikanti.

Kad vēl kolhozs turējās un ar naudu nebija tik knapi, pagastā bija ap desmit pašdarbības kolektīvu. Visus Terēzija savāca, saturēja, ierunāja un pierunāja. Tagad vajag atjaunoties.

Ir grūti jaunos pie tāda dzīves ritma pieradināt, kas ir stipri atšķirīgs no kolektīvisma gara. Tagad pašiem savi lauki jāapstrādā. Kā būs muguru locījies, tā zemīte tev atmaksās. Kolhoza kasē algas dienās vienmēr pietiekami iedeva, vai bijī vaiga sviēdros rāvies vai vairāk noslinkojis. Jaunie ļoti lēni saprot, ka vairs nevar ar puspeku. Vajag ar visu... Kam gan citam, ja ne mums, vecajiem, viņi par īstiem saimniekiem jāuztāisa. Tad arī baltu plācenīti varēs ne tikai svētdienās, bet arī ikdienā ēst.

Kad paju sabiedrība likvidējās, pensionāri kļuva tie bagātākie cilvēki pagastā. Katru mēnesi pastnieki pienes loni mājās. Var jau tūri braši iztikt, jo piens, gaļa, sviests un dārzeņi pašiem izaudzēti. Problēmas tiem, kam vajag bērnus skolā laist, dēlus apprecināt

vai meitas pie vīra izdot.

Nekādus zelta kalnus jau nevar uzreiz no valsts sagaidīt. Lauciniekiem nav ko kurnēt, visi ir paēduši. Re, mūsu Paulīnei Lācei brālis ir pazīstamais filozofs Augusts Milts. Profesors, bet algā saņem tikai sešdesmit latas. Tas gan nav labi, nav godīgi par zināšanām tādas kapeikas maksāt.

Lai pilsētnieki gan nedomā, ka lauku sievas neko no dzīves un politikas nesaprot. Mēs avīzes lasām un televīziju arī skatāmies. Visu saprotam, kas tur pa augšu notiek. Ja ģimenē ir naidis, tad Dieva svētības nekad nebūs. Tāpat arī ar valdību. Vien par otru tikai ļaunu vien runā, kauns skatīties un klausīties. Vai tādēļ esam viņus ievēlējuši? Kaut vienu reizīti apsēstos un parunātu, kā laukus apstrādāt, kā ražošanu atjaunot...

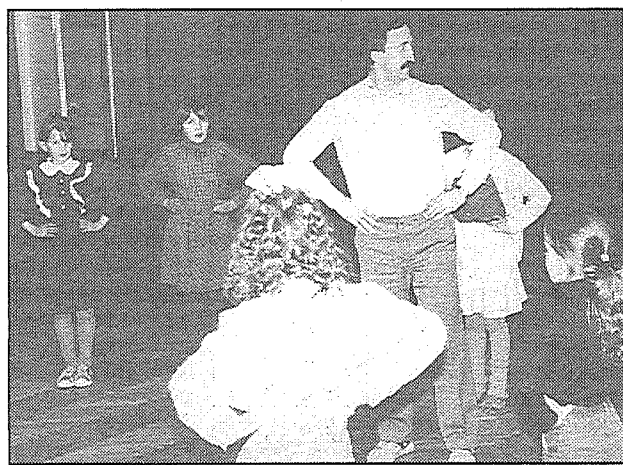
Un ko tās deputātu sievas domā? Vai viņām nav kauns un saviem vīriem televīzija skatīties, kā šie tur rejas? Latvijā tieši sievietes vienmēr bijušas mīlestības un satības nesējas. Pamācītu savus kungus, kā draudzīgi un satīcīgi dzīvot, tad arī valstī sāktos cita dzīve.

Kad grūti ap sirdi, vajag dziedāt. Mums tādos brīžos vismīlākā dziesma ir «Aiz ezera melni meži». Visjautrāk, protams, ir kāzās, kad raujam apdziedāšanu. Reizēm vārdus turpat uz vietas saceram. Kādreiz, kad kāzu bija vai ik nedēļu, dziedājām vienā dziedāšanā. Toreiz arī visādi aktieri un citas slavenības pie mums brauca. Kas latgaliešu dziesmas mazāk dzirdējuši, tiem no smiešanās pat krampji žokļos metās.

Nebija nemaz tik slikti tie kolhozu laiki. Visādu svētku reizēs mēs kā astes vienmēr līdzī skrējām. Jūtāmies vajadzīgas pirmā vāla dienās, pirmajās ganu dienās, pilngadības un bērnības svētkos. Tagad svētku mazāk, ganos laišanā vai plaujas sākumā varam tikai savas kaimiņienes apdziedāt. Bet balsis jau tāpēc nav sliktākas palikušas.

Drīz Ziemassvētki. Būs pagasta pensionāru balle. Nāks čigāni, būs dziesmas. Pagasta priekšsēdētājam laikam jātaisās par Ziemassvētku veci. Viņš mums liels aktieris, par Aivaru labāk neviens vakaru nenovadīs.

Attēlā: dziedošās Zundānu sievas Filimonija Māsāne, Paulina Voitiņa, Paulina Lāce, Anna Jeduša, Jezupate Vasaraudze, tautas nama vadītāja Terēzija Rubene un kolektīva vadītāja Maija Aizpuriete. Ieklausieties — kādi skaisti vārdi, kādi skanīgi uzvārdi! Kā no tautasdziesmas.

Omīt, es tev palasišu pasaciņu...

Anfīmija Mežāka mūs sagaidīja ar smaidu kā senus paziņas. Un kā gan citādi, jo viņa ilgus gadus ir bijusi kolhoza «Zelta vārpa» labākā cūkkope. Vairākkārt fotografēta un mūsu laikrakstā cildināta par nenogurstošu darba tikumu.

— Tie bija citi laiki. Gadi arī vairs nav agrākie. Liekas, pavisam nesen man bija tikai trīsdesmit pieci. Tagad aiz muguras jau sešdesmit pieci. Tikai padoties negrasos, kamēr varēšu, strādāšu savā saimniecībā. Man ir priekš kā centies un nepagurt.

Tā Anfīmijas tante teica mūsu sarunas sākumā. Piecpadsmit hektārus lielajai saimniecībai saimnieks ir viņas dēls Jānis, kurš strādā Līvānos. Ik nedēļas piektdienu vakaros viņš brauc uz mājām, lai padarītu tos darbus, kas gaida vīrieša rokas. Ikdienā saimniecībā galvenā rīkotāja ir pati Anfīmija. Nenogurstoši palīgi viņai ir mirušās meitas Ilgas bērni, divpadsmit un trīspadsmit gadus vecie Zita un Gaidis, kuriem vecmāmiņa dāvā visu savu mīlestību un rūpes kopš tās dienas, kad meitu guldīja kapu kalnā.

Septiņi hektāri aramzemes nav daudz, lai turētu nobarojamus liellopus vai slaucamās govīs. Tāpēc Anfīmija Mežāka palikusi uzticīga savai ilgajai pieredzei, nolēmusi turēt sivēnmātes. Uzskata, ka tā būs vieglāk. Lauciniekiem jau labi un veselīgi sivēni vienmēr būs vajadzīgi. Sivēnmāšu turēšana ir cerīga arī tāpēc, ka ātrāk varēs sakrāt naudu, lai pabeigtu mājas celtniecību, atjaunotu citas saimniecības ēkas.

— Pagaidām man ir tikai divas sivēnmātes. Vēl no kolhoza laikiem turas Landrases šķirne. Taču nākotnē gribu audzēt tādus sivēnus, kādu visā apkārtnē nav. Zinu, ka Ulbrokā var iegādāties triju vai pat četru šķirņu vaisliniekus. Mans nodoms ir nopirkt mazu kuilīti, pašai to izaudzēt. Gribu turēt cūkas, kuras neaug vis spēk, bet gaļā. Jau tagad varu iedomāties, cik skaisti būs mazie balti rudie sivēniņi. Jā, tieši balti ar rudiem plankumiem...

Šovasar rajonā daudzviet sivēnu turētāji raižējās, ka esot piemetusies kāda sivēnu sērga. Mazie rukšķi slimoja, gāja bojā. Bet Anfīmijas saimniecībā tādas nelaimes nebija. Sivēni auga nīpri un veseli. Vairbūt tāpēc, ka saimniece tos kā mazus bērnus izloloja, ar siltu pienu dzirdīja, miežu putriņas vānīja, speciālus kartupeļu un burkānu sautējumus gatavoja.

No kurienes šai lauku sievietei, kura visu mūžu tik smagu darbu darījusi, rodas spēks? Laikam no pārliecības, ka viņa ir

vajadzīga, ļoti vajadzīga saviem bērniem un mazbērniem. Pagājušajā gadā, kad gadījies nelaime un lauzusi kāju, tad gan domājusi, ka nespēšot to vezumu pavilkt. Nekas, bērni sabrauca, palīdzēja.

— Man ir ļoti izpalīdzīgi kaimiņi, vienmēr atsaucīgi. Ja gadās kāds neparedzēts un steidzams darbs, zvanu znotam, sak, Jūrī, brauc palīgā! Viņš ir vienmēr klāt. Arī māsa Faina, kura līdzīgi man piecpadsmit gadus kolhozā cūkas baroja, vai ik dienas atnāk ciemos. Ja neko nevajag palīdzēt, vismaz parunājami no sirds.

Mazbērni katru dienu no skolas brauc mājās. Pietura tepat pie mājas, izkāpj no autobusa un jau pa gabalu sauc: «Čau, vecmamm!» Skolas drēbes noģerbj un uz kūti. Apčubina sivēnus, palīdz govīs pabarot.

Tādi mīļi un paklausīgi bērni. Skolotāji arī pagaidām nesūdžas. Gribu viņus izaudzināt par labiem cilvēkiem, kuri citiem tikai labu vēlētu, kuriem pasaules ļaunums un cietsirdība nepieliptu.

Paiet diena pēc dienas. Anfīmija gādā par visiem nenogurusi. Par lieliem un maziem kustoņiem kūti. Par dēlu Jāni, par meitu Skaidrīti, kura Līvānos nevar atrast darbu, par Aiju, kura Rudzētu vidusskolā māca bērniem ģeogrāfiju. Par visiem mazajiem zvīrbulēniem Zitiņu un Gaidi.

Visgaišākie mirkļi Anfīmijai ir vakaros, kad pēc visiem darbiem var atlaisties gultā. Un tad pienāk klāt mazmeita, samīļo vecmammu un saka: «Omīt, es tev palasišu pasaciņu, vai gribi?»

Gaismas pils...lejiņā

Parasti skolas pie mums būvē kādā augstākā un no visām pusēm pārdzīvētā vietā, kā tautā saka, gaismas pils kalniņā. Ar Jaunsilavu pamatskolu ir otrādi. Projektētāji un būvētāji nav varējuši citu vietu atrast, kā vien to lejiņu, kur tagad ik dienas pulcējas skolotāji un bērni ne vien no pašu pagasta, bet arī no Līvāniem.

Jaunsilavu pamatskola ir Gaiņu astoņgadīgās skolas turpinājums. Durvis uz zinībām tā vēra 1989. gada 14. oktobrī. Un ne tikai uz zinībām. Bērniem ir bezgala daudz dažādu nodarbošanās. Skolā darbojas dramatisks kolektīvs, sporta sekcijas, kokapstrādes pulciņš, informatikas pulciņš, vokālais un folkloras ansamblis — «Pulkā eimu, pulkā teku» dalībnieki. Jaunsilaviņi ir naski dejojāji, Andra Usāra vadībā tur

darbojas 2.-4. un 5.-8. klašu deju kolektīvi, kuri šogad piedalījās VII Skolu jaunatnes deju svētkos Rīgā.

Skaistais Jaunsilavu vārds skolai nav dots velti. Pedagoģi un audzēkņi telpās radījuši gaišu, zaļu un labestīgu gaisotni, kur toni visam piedod dažādu krūmojošu, ložņājošu un eksotisku puķu daudzums. Taisni apbrīnojami, ka starpbrīžos lieli skrējēji, draiskotāji pat gluži negribot nenostādā kādas blēņas, kuru rezultātā būtu sagāzti un sasisti podi.

Kas to vairs pateiks, kurā vietā tā vaina, bet skolas sporta zāle ir kļuvusi pilnīgi nelietojama — dēļu grīda sapuvusi. Pagasta padome jau iztērējusi vairākus tūkstošus latu grīdas remontam. Skolā strādā bijušās paju sabiedrības celtnieku brigādes vīri. Pašu spēkiem iznāk lētāk, jo Preiļu SCO par darbu prasīja ne mazāk kā astoņus tūkstošus latu.

Uz vecā betona klājuma tagad uzbērtā vismaz piecpadsmit centimetrus bieza smilšu kārtā, tad atkal virsū betons, uz kura divām kārtām tiek klāta dēļu grīda. Kopumā tiks iztērēti apmēram četri tūkstoši latu, toties visi ļoti cer, ka šī grīda vis nesapūs pēc pieciem gadiem, kā iepriekšējā.

Attēlos:

- sporta zāles grīdu klāj Pēteris Dabars, Elmārs Kalniņš un Alberts Cērminieks — vēl nesen celtnieki, bet tagad bezdarbnieki un algoto sabiedrisko darbu veicēji;
- A.Usārs māca deju soli.

Atmiņu stunda Vārkavas vidusskolā

Jau 75 gadus Vārkavas vidusskola katru rudenī sagaida un katru pavasari izvada savus audzēkņus. 75 gadi — tas cilvēka mūža gājums, bet skola, gadiem ritot, paliek tā pati. Tā dod savu gaismu tiem, kas te nāk, tā dod zināšanu pūru, kas visos mācību gados bagātīgi pielocīts.

25. novembra pēcpusdiena. Vārkavas vidusskolā — svētki. Te pulcējas gan skolotāji, gan visu šo garo gadu skolas absolventi, lai vēlreiz izstaigātu atmiņu takas, lai tiktos ar saviem klasesbiedriem, ar saviem skolotājiem un audzinātājiem.

Skola sagaida savus ciemiņus uzposta un laipna. Neparasta rosība gaitēnos. Tur interesantas izstādes — vienkopus savāktos bijušo absolventu veikums dažādu pulciņu darbā. Fotostendos pārliecinoši stāsta par interesantajiem tūristu salidojumiem, ekskursijām, par skolas svētkiem un darbdiem. Te redzam skolēnus kopā ar bijušajiem skolotājiem Jāzēpu Pīzeli un Viktoru Lāci, kuri pāragri aizgājuši aizmūža ceļos...

Skan skolas zvans, un tas šoreiz aicina visus ciemiņus uz atmiņu stundu lielajā skolas zālē.

Dzied skolēnu koris Imanta Kalniņa «Virs galvas mūžs pieņēma ceļš». Kāda meitene runā K. Skalbes dzejoli «Egles». Tas ir aicinājums domās izstaigāt aizgājušo gadu takas.

Iedegtas svecītes, un klusuma brīdī katrs atceras aizsaulē aizgājušos direktorus, skolotājus, sev tuvus cilvēkus. Skolas direktors Juris Ertis un ārpusklases darba organizatore Silvija Stankeviča šķir lappusi pēc lappuses no skolas vēstures.

1920. gada rudens. Ar vietējā prāvesta gādību ērgelnieka mājā pirmo reizi mazie vārkavieši nāk, lai mācītos grāmatu gudrību. Viņus sagaida pārzīne Marianna Vil-

cāne, kas beigusi latgaliešu skolotāju sagatavošanas kursu Pēterpilī. 1923. gadā Vārkavas skolai tiek atdota muižas ēka. Te skaists parks, te Dubnas upe. Simtgadīgo parka koku ieskauda, baltā muižas ēka ilgus gadus vārkaviešiem ir zinību pils. 1925. gada pavasarī dzīvē aiziet pirmie Vārkavas 6-klasīgās pamatskolas absolventi.

Rit gadi, un daudziem tie šķiet saulaini un skaisti. 30. gadu sākumā skolā mācās 140 skolēni, bet beigās skolēnu skaits gandrīz divkārtējies. Aktīvi darbojas mazpulku organizācija, skolēni dzied korī, pat vietējās aizsargu organizācijas vadībā notiek svinīgā 15. maija parāde. Šais gados skolu vadījuši tādi direktori kā Boļeslavs Rudāns, Augusts Balodis, Antons Rudzāts, vēlāk Liepiņš, kurš skolēnu atmiņās dzīvo kā gaišs cilvēks.

Ieradušies arī daži no Vārkavas skolas pirmajiem absolventiem. Solomeja Prikule, skolu beigusi 1931. gadā, dalās atmiņās par savām gaitām. «Grūti bija, līdz Vārkavas pamatskolai tāls ceļš bija jā-mēro, arī maizes riecieni nebija biežais, bet mūs visus vienoja zināšanu alka». Daudz piedzīvots un pārdzīvots. Tālākais ceļš veda uz Rīgu un vēlāk uz konservatoriju. Un tomēr atmiņas par savu skolu, par saviem tuviniekiem Solomejai Prikulei visdārgākās.

«Tur mana māte iet»

Tur mana mīlā, labā māte iet — skan viņas izpildījumā dziesma, kuru vienaldzīgi nevar noklausīties neviens. Daudzu acīs asaras. Jā, bērniņas atmiņas katram ir dārgas.

Iet gadi. Kara laiks un pēckara gadu grūtības. Mainās laiki, bet skola paliek vecajā vietā. Ari skolēni min ierasto taku uz skolu. Tikai 1949. gada pavasarī skola nesagaida vairs daudzus, kuri tiek izsūtīti uz tālo Sibīriju. Daži no viņiem savu mūža māju atraduši tur — mūžīgā sasuluma zemē.

Dziesma «Dievmātei», ko izpilda skolniece Sabīne Valaine, un aizdegtā svecīte ir kā aizlūgums par cilvēkiem, kuri vairs nepārnāca mājās.

Atmiņas sāk... Sāp tiem, kas palikuši dzīvi. To visvairāk izjūt visi klātesošie, klausoties Vārkavas skolas absolventes Irēnas Baško (Aleinikovas) skumjo stāstu.

50. gadi Vārkavas pusē ienes jaunas vēsmas — atvērta 1. vidusskolas klase. 1956. gada pavasarī Vārkavas vidusskolu beidz pirmie absolventi. Šajos gados direktora pienākumus skolā veic Joksts, Zaļskis, Tarasovs, kuri nu jau aizgājuši mūžībā.

No 1958. līdz 1987. gadam Vārkavas vidusskolu vada Stanislavs Vilmanis. Šai laikā uzcelta jauna, moderna skolas ēka, kurā ir liela, labiekārtota sporta zāle, moderni mācību kabineti.

Atmiņas, atmiņas... Tajās dalās gan bijušais direktors Stanislavs Vilmanis, gan pirmais Vārkavas vidusskolas absolvents Vitālijs Kokins. Humora apvīts pirmās vidusskolas klases audzinātāja Kazimira Paukštes atmiņu stāsts par savu audzināmo klasi un par jauniešu izdarībām skolas gados.

70.-80. gadi, un atmiņu kamolītis šķetinās tālāk. Absolvents Jānis Lozda atceras, ar kādu aizrautību to gadu skolēni iestudēja un izrādīja uz skatuves Blauņa luga. Grūti bija, jo skatuve pārāk maza, daudz kā trūka, bet bija liela griba darboties. Žetonu vakaram tika iestudēta V. Vigantes luga «Palmas zaļo vienmēr».

«Lai Vārkavas vidusskolas audzēkņiem nekad neapsīkst darbotiesprieks, lai «palmas zaļo vienmēr!» beidz savu atmiņu stāstu absolvents Jānis Lozda. Skolēnu kora izpildījumā skan «Silvas valsis», kas liek spilgtāk atcerēties izlaiduma balles, tūristu ugunsurus, savus bijušos draugus, savu jaunību.

Šie gadi aizvadīti nopietnā darbā. Radies daudz jaunu ierosmju. Par tradīciju

klūst tūrisma pārgājieni, sava novada vēstures pētišana, folkloras vākšana, tiek izdots skolēnu literārais žurnāls «Jaunā Maiņa». Šo gadu audzēkņi saka paldies skolotājiem Eduardam un Valentinai Valaiņiem, Jāzēpam un Helēnai Pīzelēm, Martai Brakovskai un Janīnai Vaivodei, Veronikai Butlerei, Bronislavam un Praskovjai Vilmaņiem. Protams, visvairāk pateicības parādā audzēkņi ir saviem pirmajām skolotājām Marijai Dzenei, Antoninai Lazdānei un Bronislavai Spūlei.

Kopš 1978. gada vidusskolā darbojas folkloras kopa «Vualyudzeite». Tās izpildījumā Vārkavas novada dziesmas skanējušas gan Preiļu novadā, gan Rēzeknē, Ludzā, Rīgā, Lietuvā. Ari šai vakarā visas bijušās «Vualyudzeites» pulcējas kopā un dzied savas iemīļotās dziesmas.

90. gadu lappuse. Šais gados skolu vada Stanislavs Stankevičs. Viņš stāsta: «Tas bija sarežģīts, bet skaists laiks, kad katram vajadzēja pārvērtēt sevi un paveikto, lemt, kurā pusē nostāties. Sarkanbaltarkanais karogs virs skolas. «Dievs, svēti Latviju!» skan pēc ilgiem gadiem pirmo reizi atklāti un droši. Un, kad neatkarīgajai Latvijai draud briesmas, arī mūsu skolotāji ir Rīgā uz barikādēm.»

Pēdējo Vārkavas vidusskolas vēstures lappusi šķir jaunais, enerģiskais direktors Juris Ertis. «Mēs ar gandarījumu varam teikt, ka mūsu skolā vienmēr ir strādājuši un strādā pašreizējie pedagogi, kas sevi visu ziedo darbam.»

Pēdējā Vārkavas vidusskolas vēstures lappuse aizvērta, atmiņu kamolītis izšķētināts. Un kas būs tālāk? Nākošās Vārkavas vidusskolas vēstures lappuses rakstīs tie, kas šodien mācās un rit mācīsies 1. klasē.

Skan skolas zvans, vēstot, ka atmiņu stunda beigusies. Tālāk atkal katram savs ceļš, sava taka ejama.

Janīna Vilmane,
Vārkavas vidusskolas skolotāja

Sporta klubs «Cerība» informē

◆ **Minifutbols.** Turpinās minifutbola turnīru seriāls — 2. un 3. decembrī savus spēkus mēroja 1984. gadā dzimušie zēni. Preiļu zēni diezgan pārliecinoši pieveica Jēkabpili 9:2, Rēzekni 8:2 un Daugavpils «Lokomotīvi» 6:0, piekāpties vajadzēja tikai Jelgavas jaunajiem futbolistiem 2:7.

1. Jelgava	28—7	12
2. Preiļi	25—11	9
3. Jēkabpils	10—18	3
4. «Lokomotīve»	10—19	3
5. Rēzekne	6—24	3

Rezultatīvākais spēlētājs Preiļu komandā ar 10 gūtajiem vārtiem bija Dainis Skutelis — viņš tika atzīts par labāko SK «Cerība» sastāvā. Vispār tā svētdiena Dainim bija ļoti saspringta, vēl nesagaidījis turnīra noslēguma ceremoniju un apbalvošanu, viņš sēdās autobusā un Preiļu bērnu popgrupas «Fledermauši» sastāvā devās uz Rīgu uzstāties televīzijā. Lūk tā — no rīta ciniņās par SK «Cerība» kausiem Preiļos, bet vakarā par «Mikrofona» TV balvu Zaķusalā.

9. un 10. decembrī Preiļos viesojās 1983. gadā dzimušie futbolisti. Gandrīz visas spēles bija ļoti saspringtas. Par to liecina arī Preiļu komandas rezultāti — 3:1 pret Jēkabpili, 3:2 pret Jelgavu, 3:3 ar Daugavpili II un 3:4 pret Daugavpili I.

Turnīra noslēguma tabula:		
1. Daugavpils I	28—7	12
2. Preiļi	12—10	7
3. Daugavpils II	15—15	5
4. Jelgava	14—23	4
5. Jēkabpils	8—32	0

Rezultatīvākais mūsu komandā bija Ivars Vaivods (4 vārti), bet par labāko spēlētāju preiļiešu rindās atzīts Andris Trūps. Šo sestdienu un svētdienu sacentīsies 1982. gadā dzimušie zēni. Mūsu komandas viesi būs FK «Auda» (Rīga), «Avots» (Rīga), Daugavpils un Rēzeknes futbolisti.

◆ **Volejbols.** Noslēgušās Preiļu pilsētas čempionāta priekšsacīkstes.

1. Viļāni	9—1
2. Mežniecība	7—3
3. Riebiņi	7—3
4. Rožupe	6—4
5. Zemessargi	6—4
6. Siera rūpnīca	6—4
7. SCO	5—5
8. Lattelekom	5—5
9. Rudzāti	2—8
10. «Cerība»	1—9
11. 1. vidusskola	1—9

Šo sestdien, sākot no 17.00, notiks ceturtdaļfinālu spēles.

◆ **Basketbols.** Turpinās Latvijas čempionāts 2. līgas komandām. Līvānu basketbolisti izbraukumā pieveica RTU-II 95:75 un piekāpās «Stopiņiem» 60:77, bet preiļieši neveiksmīgi aizvadīja izbraukumu 72:92 Limbažos un 66:100 Olainē. Ļoti cerīgi sākās spēle savā laukumā ar vienu no līderiem — Alūksnes basketbolistiem — preiļiešiem bija 8-10 punktu pārsvars, taču tad iespējās alūksniešu labākais spēlētājs — bijušais līvānietis un tagadējais Alūksnes sporta dzīves vadītājs Juris Iesalnieks, un rezultātā zaudējums 64:69.

Pagaidām turnīra tabula izskatās šāda:

1. Olaine	4—2
2. Gulbene	4—0
3. Līvāni	3—2
4. Universitātes sports	3—2
5. Auteko-Tov	3—2
6. Alūksne	3—1
7. Limbaži	3—1
8. Stopiņi	2—1
9. TTP	2—1
10. Aizkraukle	2—1
11. RTU-II	1—6
12. Preiļi	1—4
13. Cēsis	1—3
14. Lidosta «Rīga»	0—5

Preiļos šogad pēdējā spēle notiks 16. decembrī 15.00, kad pie preiļiešiem viesosies Aizkraukles basketbolisti.

Imants Babris,
sporta kluba «Cerība»
priekšsēdētājs

Policijas ziņas

Līvānu policijas iecirknis

● 12. novembrī Rožupes pagasta Pēterniekos nodega bijušās Pēternieku cūku fermas viens korpuss, kas pieder B. Notiek lietas apstākļu noskaidrošana.

● 13. novembrī Līvānos kādā Liepu ielas daudzdzīvokļu mājā atrasts Vladimira V. (dzimis 1949. gadā) liķis ar vardarbīgas nāves pazīmēm. Ierosināta krimināllieta, notiek izmeklēšana.

● 14. novembra naktī nezināmas personas iekļuvas veterinarajā iecirknī, pazudusi nauda un dažādas mantas. Ierosināta krimināllieta.

● 15. novembra naktī Jersikas pagastā nodega Z. piederoša bāra un veikala jumts. Noskaidrots, ka ugunsgrēks izcēlies nesakārtotas apkures sistēmas dēļ. Par nelikumīgu tirdzniecību ar alkoholiskajiem dzērieniem sastādīts administratīvais protokols Valentinai Aizpurietei, kas dzīvo Līvānos, Smilšu ielā. Viņai jāmaksā naudas sods.

● 17. novembrī Līvānos, Saules ielā savās mājās ar vardarbīgas nāves pazīmēm atrasts V. (dzimis 1918. gadā) liķis. Ierosināta krimināllieta, uz aizdomu pamata aizturēts līvānietis B. Notiek lietas apstākļu noskaidrošana.

● 18. novembra naktī nodega K. piederoša siena kaudze, kas atradās pie mājas Fabrikas ielā. Notiek apstākļu noskaidrošana. Saņemts iesniegums, ka mēģināts uzlauzt veikala «Jersika» durvis. Iekļūšana veikalā nav konstatēta.

● 21. novembrī Līvānos, restorānā «Daugava», būdams alkohola reibumā, Aigars U. lamājās ar necenzētiem vārdiem un mēģināja krēslus. Par sīko huligānismu saukts pie administratīvās atbildības. Līvānos, mājā Smilšu ielā 3, Malahovs, būdams alkohola reibumā, publiski piekāva sievu, kā arī izsita logu stiklu. Par ļaunprātīgu huligānismu tiek saukts pie krimināl-atbildības.

● 23. novembra naktī no mājas Lāčplēša ielā 15 pagalma aizdzīts V. piederošs mikroautobuss «RAF 2203 Latvija», v.n. AL 1894. Notiek izmeklēšana.

● 6. decembrī policijā griezās vairāki iedzīvotāji, no kuru automašīnām, kas atradās pie kinoteātra «Atpūta», bija pazudušas mantas un dokumenti. Veicot operatīvu darbu, aizturēts vainīgais L., Līvānu iedzīvotājs, pie viņa atrastas pazudušās mantas. Ierosināta krimināllieta.

● 8. decembrī uzlauzts Līvānu kultūras nama darba kabinets, no tā pazudusi nauda. Notiek lietas apstākļu noskaidrošana. No J. piederošas saimniecības ēkas Līvānos, K.Valdemāra ielā pazudušas vistas un velosipēds. Notiek lietas apstākļu noskaidrošana.

Aglonas policijas iecirknis

● 24. novembrī sastādīts administratīvais protokols Monikai Žukovai, kuras suns kādam cilvēkam saplēsa mēteli.

● 29. novembrī policijā saņemts Pelēču pagasta iedzīvotāja P. iesniegums par aizdzītu automobili «BMW 318». Krimināllietas ierosināšana atteikta, jo, noskaidrojot apstākļus, izrādījās, ka, kopīgi malkojot sivo, mašīna labprātīgi aizdota paziņam, kurš to «veiksmīgi» iestūrējis grāvī.

● 1. decembrī saņemts iesniegums no Rušonas pagasta iedzīvotājas F., kuras dēls Pāvels Fedotovs alkohola reibumā regulāri rīko ģimenes skandālus, piedraud ar izrēķināšanu. Ierosināta krimināllieta.

● 3. decembrī no Jaunaglonas lauksaimniecības skolas ēdnīcas palīgtelpām pazuduši pārtikas produkti.

● 5. decembrī Aglonā SIA «Signāls» veikalā atklāta nelikumīga tirgošanās ar alkoholiskajiem dzērieniem. Sastādīts administratīvais protokols.

● 8. decembrī Aglonas lauku slimnīcā izcēlās ugunsgrēks, izdega bēniņi. Ugunsgrēku radījis nesakārtotais dūmvads. Materiālie zaudējumi 100 latu apmērā.

● 9. decembra naktī uzlauzts 76. veikals, kas atrodas Pelēču pagasta Ārdavā. Nozagts šņabis, liķieris, cigaretes, konfektes. Notiek izmeklēšana.

● 11. decembrī Pelēču pagasta Kurmos C. dzīvojamajā mājā elektrovaru īssavienojuma dēļ izcēlās ugunsgrēks. Izdega griesti.

Preiļu tirgotāju glābējs — Joahims Zigerists?

Ar priecīgu Ziemassvētku un laimīga Jaunā gada vēlējumiem mūsu rajona padome ir saņēmusi vēstuli no frakcijas «Latvijai» deputātes 6. Saeimā, tautsaimniecības, agrārās, reģionālās politikas un vides komisijas locekles Guntas Gannusas.

Sūtījumā paskaidrots, ka frakcija «Latvijai» saņēmusi vēstuli no Preiļu tirgus tirgotājiem, kurā viņi runā par to, ka lūguši pilsētas vadību izskatīt nodokļu iekasēšanas kārtību tirgū. Gannusas kundze raksta:

«Iesakām izskatīt iespēju diferencēt tirgus nodokli, ievērojami samazinot to atsevišķām ģimenēm, invalīdiem, pensionāriem.

Savukārt, frakcijas «Latvijai» deputāti ierosinās Saeimā mainīt jau pastāvošo drakonisko likumu, kas maznodrošinātajiem šo nodokli samazinātu.»

Kas tad tāds ir gadījies, ka pat Saeimas deputātiem lūgta palīdzība? Izrādās, ka septiņdesmit seši (!) Preiļu tirgus tirgotāji ir uzrakstījuši vēstuli Joahimam Zigeristam.

«Cienijamo Joahim Zigerista kungs! Sīrnīgi Jūs apsveicam, priecājamies par Jūsu panākumiem 6. Saeimas vēlēšanās, kurās arī mēs balsojām par tautas kustību «Latvijai».

Mēs, Preiļu tirgus laukuma tirgotāji griežamies pie Jums pēc palīdzības. Mūsu pilsētā ir masveida bezdarbs, lai izdzīvotu, katrs cenšamies godīgi strādāt un pelnīt. Mūsu ienākumi no tirgošanās tiek izlietoti uzturam, maksai par dzīvokli, komunālajiem pakalpojumiem, bērnu uzturam, apģērbam un skološanai, arī maksai par tirgošanās vietām. Bet valsts ienāsumu dienests un pilsētas dome dara visu, lai mūsu peļņa aizietu kases aparātu iegādei, nodokļa maksāšanai un vēl maksai par tirdzniecības vietām. Jau vairākkārt esam griezušies pilsētas domē, lai izskatītu nodokļu jautājumu, bet atbilde ir noraidoša, mūsu intereses netiek ņemtas vērā.

Mēs esam ar mieru maksāt nodokļus un par tirgošanās vietām, bet lai tas būtu atbilstoši mūsu ienākumiem.

Ceram un ticam uz Jūsu atbalstu mums tik ļoti sasāpējušā jautājumā.»

Vēstuli turpina septiņdesmit seši paraksti.

Sakarā ar to, ka šādu jautājumu risināšana nav rajona padomes kompetencē, abas vēstules lūdzu komentēt Preiļu pilsētas domes priekšsēdētāju **Oļegu Hlebņikovu:**

— Visiem Preiļu tirgus laukuma tirgotājiem, kuri realizē importa preces, ir jāmaksā obligātā valsts nodeva trīsdesmit latu apmērā un tikpat liela pilsētas nodeva. Esam spēruši solīti pret tiem, kuri griežas domē ar lūgumu samazināt pilsētas nodevas summu. Izskatījām konkrētus gadījumus un nolēmām samazināt savu nodevu par piecdesmit procentiem vairākiem tirgotājiem, kuri apgādā trīs un vairāk bērņus, tāpat — daudz bērņu ģimenēm.

Kas attiecas uz pārējām kategorijām, nodevas samazināšana iespējama tikai izskatot konkrētus gadījumus. Pēc palīdzības pie mums griezušies tikai nedaudzi cilvēki.

Dome nevar palīdzēt arī jautājumā par kases aparātu iegādes atcelšanu. Lēmumu pieņēmusi valdība, un tikai valdība to var atcelt.

Līdzšinējā kārtība pastāvēs līdz nākamā gada 1. martam. Kas būs tālāk, to lems Ministru kabinets. Tāpēc uzskatām par nevajadzīgu izdarīt kādas radikālas izmaiņas, jo tās var būt pretrunā ar gaidāmo valdības lēmumu.

L.Kirillova

Televīzijas programma

Sestdiena, 16. decembris

LATVIJAS TV I

9.00 Rīta stunda. 10.00 Mielasts ar Mārtiņu. 10.20 Pasaules mode. 10.45 Muzikāli izklaidējošais rīts bērņiem Pie Otto. 11.05 Brīvbilete uz teātri. 11.30 Globuss. 12.00 Sensācija. 15. sērija. 16.25 No TV videofondiem. 17.25 Knēveliši. 2. sērija. 18.00 Ziņas. 18.10 Tiesības milēt. 43. un 44. sērija. 19.10 Bērņiem. 19.25 Skatuve piedāvā... 19.55 Ķirurgi. 38. sērija. 20.20 Rīt, parīt, aizparīt... 20.30 Panorāma. 21.05 Tādi esam. 21.50 Vakara intervija. 22.15 Zilņķa mednieki. Mākslas filma.

LATVIJAS TV II

8.00-11.00 Picca TV. 11.00 TV veikals. 11.30 Vai tu zini? 11.45 Kristīgā programma. 12.30 Angļu valoda. 11. nod. 12.50 Franču valoda. 11. nod. 13.10 Vācu valoda. 20. nod. 13.25 Vācu valoda. 21. nod. 13.40 Itāliešu valoda. 10. nod. 14.00 Tēma ar Vladu Līstjevu. 14.45 Juke Box. 15.30 Sambuks. 16.00 Latvijas basketbola amatieru asociācijas meistarsacīkstes. VEF - Miks. 17.30 Hallo, Zeme! 17.45 Mazajiem par zvēriņiem. 17.50 Zaļo gaismu - dziesmām! 18.45 Paradīzes pludmale. 100. sērija. 19.10 Durvis uz panākumiem. LTS. 19.45 Ziņas. 19.55 Latloto. 20.05 Klusā nedēļa ar Tālu. Dok. filma. 20.30 Panorāma. 21.00 NTV-5. 22.00 Ziņas. 22.10 Apsveikumu koncerts Daudz laimes! 22.40 E iela. 336. un 337. sērija. 23.30 Modeles dzīvē un fantāzijās. 9. filma. 24.00 Dāmu klubs. 20. sērija.

KRIEVIJAS SABIEDRISKĀ TV

8.00 Ziņas. 8.10 TV modinātājs. 9.30 Nepalaid garām! 10.00 Rīta pasts. 10.35 Padomi kulinārijā. 10.50 Cilvēks un likums. 11.20 Dialogs. 11.40 Kādreiz... 11.55 Hokejs. Zviedrijas izlase - Somijas izlase. 14.30 Automašīna un es. 15.00 Dzīvnieku pasaulē. 15.40 Logs uz Eiropu. 16.10 Laimīgs gadījums. 17.00 Ziņas. 17.20 Kinematogrāfs. 17.55 1953. gada aukstā vasara. Mākslas filma. 19.45 Labu nakti, mazuļi! 20.00 Laiks. 20.45 Kas? Kur? Kad? 22.00 Mult. filmas. 22.10 Logs uz pagalmu. Alfrēda Hičkoka filma. 23.00 Ziņas. 23.10 Logs uz pagalmu. Filmas turpinājums.

Svētdiena, 17. decembris

LATVIJAS TV I

9.00 Province. 9.50 Namdaris. 10.10 Dziesma manai paaudzei. 10.25 Skabargas lielā plāpa. 10.40 Sprīdīša ceļojums. 11.20 Jarāna šovs. 12.05 Vernisāža rāda... 12.35 Baznīca un mūzika. 13.05 Mūzika Adventē. 16.00 NBA meistarsacīkstes. 17.30 Mult. filma. 18.00 Ziņas. 18.10 Tiesības milēt. 45. sērija. 18.40 Flinstoni. 107. sērija. 19.05 TV - puikām un meitenēm. 19.10 Bērņiem. 19.30 Emīlija. 3. sērija. 20.20 Rīt, parīt, aizparīt... 20.30 Panorāma. 21.05 Mūsu kinonedēļa. 21.15 Pie Vecā Ratiņa. 22.45 Ar dziesmu par dzīvi.

LATVIJAS TV II

8.00-11.00 Picca TV. 11.00 Kristietība šodien. 12.10 Muzikāla spēle. 13.00 Autoklasika. 13.25 Joki? 13.35 Izklaidē biznes. 14.10 LJBL meistarsacīkstes. 15.25 Tradicionālais Rīgas boksa turnīrs. 15.45 Pasaules ceļojumos. 16.40 Zaļo gaismu - dziesmām! 17.20 J.Štrauss. Polka Zibens un pērkons. 17.25 Mazajiem par zvēriņiem. 17.45 Latvijas Luterāņu stunda piedāvā... 18.15 Worldnet piedāvā... 18.45 Paradīzes pludmale. 101. sērija. 19.10 Svētdiena. LTS. 19.45 Ziņas. 20.05 E iela. 338. sērija. 20.30 TV veikals. 21.00 NTV-5. 22.00 Ziņas. 22.10 Videoklipi. 22.25 Noziegumam pa pēdām. 105. sērija. 23.10 NTV-5. 0.10 Mīlestības vēstules. Mākslas filma.

KRIEVIJAS SABIEDRISKĀ TV

7.00 TV modinātājs. 8.00 Ziņas. 8.10 TV modinātājs. 9.30 Kamēr visi mājās. 10.00 Rīta zvaigzne. 10.50 No pirmavotiem. 11.00 Kalpoju Krievijai! 11.30 Kubanā kazaku koris. 12.00 N pilsētā.

12.25 Zem pī zīmes. 12.55 Zirgs - mans draugs. 13.25 Smieklu panorāma. 14.00 Ziņas. 14.20 Lielais teātris. Dienas un vakari. 15.25 Ceļotāju klubs. 16.15 Mult. filmas. 17.00 Ziņas. 17.20 Futbola apskats. 18.00 Dziesma-95. 19.05 Detektīvagentūra Mēnessgaisma. Seriāls. 21.00 Svētdiena. 22.00 Hokejs. Krievijas izlase - Čehijas izlase.

Pirmdiena, 18. decembris

LATVIJAS TV I

8.00 Rīta bums. 9.00 Tiesības milēt. 46. sērija. 16.30 Province. 17.20 Mūsu kinonedēļa. 17.30 Mult. filma. 18.00 Ziņas. 18.10 Kaujas lauks. Dok. filma. 19.10 Ekrāns bērņiem. 19.30 Saimnieks. 20.00 Zebra. 20.20 Rīt, parīt, aizparīt... 20.30 Panorāma. 21.05 Sensācija. 16. sērija. 21.55 Zīmes. 22.40 Polārlāču zeme. Dok. filma. 23.00 Nakts ziņas. 23.05 Mare Balticum.

LATVIJAS TV II

6.45-10.00 Picca TV. 16.30 Maskavas NTV raidījums Itogi. 17.30 30 minūtes kopā ar Niku. 18.00 Dienas tēma. 18.15 Noziegumam pa pēdām. 105. sērija. 19.00 LTS ziņas. 19.20 Jautājums pēc būtības. 19.45 Ziņas. 20.00 E iela. 388. sēr. 20.25 DPU Multimediju centrs piedāvā... 20.55 Muzikāla etīde Zemle - dziesmām! 21.00 NTV-5. 22.00 Ziņas. 22.10 E iela. 339. sērija. 22.35 Paradīzes pludmale. 102. un 103. sērija. 23.25 TV veikals.

KRIEVIJAS SABIEDRISKĀ TV

17.00 Ziņas. 17.20 Tropu meitene. 18.10 Sastrēgumstunda. 18.35 Uzmini melodiju! 19.00 Krievijas boksam - 100. 19.45 Labu nakti, mazuļi! 20.00 Laiks. 20.45 Par visu ir jāmaksā. Piedzīvojumu filma. 22.05 Teātris + TV. 22.45 Krievijas prēmija popmūzikai. 23.00 Ziņas. 23.10 Sensāciju mednieki. Seriāls.

Otrdiena, 19. decembris

LATVIJAS TV I

8.00 Rīta bums. 9.00 Tiesības milēt. 47. sērija. 9.25 Rīt, parīt, aizparīt... 9.30 Mielasts ar Mārtiņu. 9.50 Zīmes. 10.35 Teātru jaunumi. 16.30 Vella kalpi. Mākslas filma. 18.00 Ziņas. 18.10 Ziemassvētku labdarības koncerts. 19.00 Mans būs mans. 19.10 Mūzikas ziņas bērņiem. 19.30 Skats no malas. 19.55 Ķirurgi. 39. sērija. 20.20 Rīt, parīt, aizparīt... 20.30 Panorāma. 21.05 Kinovakars. Sieviete gaisma. Francijas mākslas filma. 22.45 No TV videofondiem. 23.00 Nakts ziņas.

LATVIJAS TV II

6.45-10.00 Picca TV. 17.00 TV veikals. 17.30 Vācu valoda. 22. nod. 17.45 Vācu valoda. 23. nod. 18.00 Valdības preses konference. 18.30 Problēmas stopkadrā. 19.00 LTS ziņas. 19.20 Ēterā - Kurzemes TV. 19.45 Ziņas. 20.00 Šajā pusē. LTS. 20.30 Panorāma. 21.00 NTV-5. 22.00 Ziņas. 22.10 Videoklipi. 22.25 Noziegumam pa pēdām. 106. sērija. 23.10 NTV-5.

KRIEVIJAS SABIEDRISKĀ TV

17.00 Ziņas. 17.20 Tropu meitene. 18.10 Sastrēgumstunda. 18.35 Uzmini melodiju! 19.00 Tēma. 19.45 Labu nakti, mazuļi! 20.00 Laiks. 20.45 Pavasaris. Krievijas kinokomēdija. 22.40 Maskava. Kremli. 23.00 Ziņas. 23.10 Ostankinas hitparāde.

Trešdiena, 20. decembris

LATVIJAS TV I

8.00 Rīta bums. 9.00 Tiesības milēt. 48. sērija. 9.25 Rīt, parīt, aizparīt... 9.30 Mans būs mans. 9.40 Skats no malas. 10.05 Dziesma manai paaudzei. 10.20 Ķirurgi. 38. sērija. 16.25 Saimnieks. 16.55 Aiz priekškara. 17.25 Knēveliši. 2. sērija. 18.00 Ziņas. 18.10 Krustpunktī. 19.10 Uz vienas stīgas. 19.25 Ex libris. 19.40 Nedēļas vidū. 19.55 Flinstoni. 108. sērija. 20.20 Rīt, parīt, aizparīt... 20.30 Panorāma. 21.05 Tā esot bijis, tā varētu būt... 21.20 Laimes spēle. 21.50 Pozitīvi izklaidējošā vakara programma

Popkultūras akadēmija. 22.20 Emīlija. 3. sērija. 23.00 Nakts ziņas. 23.05 Emīlija. Filmas turpinājums.

LATVIJAS TV II

6.45-10.00 Picca TV. 17.00 Angļu valoda. 12. nod. 17.20 Franču valoda. 12. nod. 17.40 Ēterā - Zemgales TV. 17.50 Ēterā - Kurzemes TV. 18.00 Latvijas basketbola līgas meistarsacīkstes. 20.00 Vizīte. 20.20 Problēma stopkadrā. 20.30 TV veikals. 21.00 NTV-5. 22.00 Ziņas. 22.10 Dzīvīte, dzīvīte... 22.45 Skaties! 23.00 Zaļo gaismu - dziesmām! 23.40 Šokējošais šovs.

KRIEVIJAS SABIEDRISKĀ TV

8.00 Ziņas. 8.15 Tropu meitene. 9.10 Tēma. 17.00 Ziņas. 17.20 Tropu meitene. 18.10 Sastrēgumstunda. 18.35 Uzmini melodiju! 19.00 E.Rjazanova autorraidījums Šodien es esmu kopā ar jums, čigāni! 19.45 Labu nakti, mazuļi! 20.00 Laiks. 20.45 Lidojumi sapņos un īstenībā. Krievijas mākslas filma. 22.25 Bez apstājas. 23.00 Ziņas. 23.10 Sensāciju mednieki. Seriāls.

Ceturtdiena, 21. decembris

LATVIJAS TV I

8.00 Rīta bums. 9.00 Tiesības milēt. 49. sērija. 9.25 Rīt, parīt, aizparīt... 9.30 Namdaris. 9.50 Dzīvīte, dzīvīte... 10.25 Ķirurgi. 39. sērija. 16.25 Klēts. 16.55 Ar dziesmu par dzīvi. 17.40 Nedēļas vidū. 18.00 Ziņas. 18.10 Likuma vārdi. Dok. filma. 18.40 Glābiet bērņus! 19.05 Mirklis. 19.15 Tiņi trako. 20.00 Teātru jaunumi. 20.20 Rīt, parīt, aizparīt... 20.30 Panorāma. 21.05 Vācija nedēļu pirms Ziemassvētkiem. 21.40 Rallijs. Mākslas filma. 23.00 Nakts ziņas. 23.05 Rallijs. Filmas turpinājums. 23.15 Pasaules mode.

LATVIJAS TV II

6.45-10.00 Picca TV. 16.50 TV veikals. 17.20 Aculiecinieki. 17.50 Hameleonu rotaļas. 148., 149. un 150. sērija. 19.00 LTS ziņas. 19.20 Ēterā - Kurzemes TV. 19.30 Mult. filma. 19.45 Ziņas. 20.00 E iela. 340. sērija. 20.30 Panorāma. 21.00 NTV-5. 22.00 Ziņas. 22.10 Ušvaja. 22.55 Viens noburts vārds. Dzied R.Trence. 23.10 NTV-5. 0.10 Latvijas hokeja līgas meistarsacīkstes. Nik's/Brih - Essamika.

KRIEVIJAS SABIEDRISKĀ TV

8.00 Ziņas. 8.15 Tropu meitene. 9.05 Mult. filma. 17.00 Ziņas. 17.25 Hokejs. Krievijas izlase - Zviedrijas izlase. 20.00 Laiks. 20.45 Režisora A.Kurosavas filmas. 23.00 Ziņas. 23.10 Režisora A.Kurosavas filmas. 23.55 Muzikāli izklaidējošs raidījums.

Piektdiena, 22. decembris

LATVIJAS TV I

8.00 Rīta bums. 9.00 Tiesības milēt. 50. sērija. 9.25 Rīt, parīt, aizparīt... 9.30 Vizīte. 9.50 Tā esot bijis, tā varētu būt... 10.50 Vācija nedēļu pirms Ziemassvētkiem. 16.25 Vernisāža rāda... 16.55 Ex libris. 17.10 Tiņi trako. 18.00 Ziņas. 18.10 Tiesības milēt. 46. un 47. sērija. 19.10 Ekrāns bērņiem. 19.25 TV skatītāju Globuss. 20.20 Rīt, parīt, aizparīt... 20.30 Panorāma. 21.05 M.Māterlinks. Tur iekšā. TV iestudējums. 21.40 Svētki Kukažinas zemē. 23.00 Nakts ziņas.

LATVIJAS TV II

6.45-10.00 Picca TV. 17.10 TV veikals. 17.40 Angļu valoda. 12. nod. 18.00 Kristīgā programma. 19.00 LTS ziņas. 19.20 Dzīvīte, dzīvīte... pielikums. 19.45 Ziņas. 20.00 Kinotornis. 20.30 Ziņas. 21.00 NTV-5. 22.00 Ziņas. 22.10 Hameleonu rotaļas. 151., 152. un 153. sērija. 23.15 Mikrofona nakts programma.

KRIEVIJAS SABIEDRISKĀ TV

8.00 Ziņas. 8.15 Tropu meitene. 9.05 Hokejs. Krievijas izlase - Zviedrijas izlase. 17.00 Ziņas. 17.20 Tropu meitene. 18.10 Mežonīgais lauks. 18.25 Cilvēks un likums. 18.55 Brīnumu lauks. 19.45 Labu nakti, mazuļi! 20.00 Laiks. 20.45 Detektīvagentūra Mēnessgaisma. 21.55 Skatiens. 22.40 Trase. 23.00 Ziņas. 23.10 Bīstamās spēles. Piedzīvojumu filma.

Kā ar imunizāciju pret difteriju?

◆ Šī gada augustā mūsu rajonā uzsākta pieaugušo iedzīvotāju masveida imunizācija pret difteriju. Rajona padomē pirms tam tika pieņemts lēmums par rajona iestāžu un organizāciju vadītāju personīgo atbildību par viņiem pakļauto darbinieku potēšanu.

Pašreiz, tuvojoties gada beigām, veselības aprūpes iestādēs tiek apkopoti dati par katru iestādi. Tāpēc aicinām visus, kuri vēl nav griezušies poliklīniku potēšanas kabinetos, saņemt vakcīnu un pasteigties to izdarīt tuvākajās dienās.

Lai apturētu difterijas epidēmiju, nepieciešams, lai vismaz 75 procenti no visiem rajona iedzīvotājiem būtu neuzņēmīgi pret difterijas ierosinātāju. Taču to var panākt tikai potējoties.

Jāatgādina, ka visos mūsu kaimiņu rajonos ir ļoti augsts saslimstības līmenis. Vai mēs būsīm uzņēmīgi pret šo infekciju, var spriest pēc tā, cik apzinīgi gājām uz potēm. Lūk, konkrēti skaitļi. 2500 pieaugušie rajona iedzīvotāji šogad ir sapotējušies pilnīgi un var būt droši, ka tuvāko piecu gadu laikā difterija viņiem nedraud.

Ja difterijas epidēmija turpināsies, tad pēc pieciem gadiem viņiem jāsaņem vēl viena pote. Ja saslimstība mazināsies, tad kārtējā vakcīna būs vajadzīga pēc desmit gadiem. Tas pats attiecas arī uz tiem aptuveni sešiem tūkstošiem cilvēku, kuri uzsākuši potēšanu, turpina to.

Pārējiem 25 tūkstošiem rajona pieaugušajiem iedzīvotājiem, kuri vēl nav potējušies, nu ir pēdējais laiks izšķirties par labu savai veselībai un doties uz tuvāko veselības aprūpes iestādi.

Daudzi ir potējušies iepriekšējos gados, saņemot tikai vienu poti. Viņi, protams, jautās, ko darīt? Pieredze rāda, ka viena pote daudzos gadījumos nodrošina imunitāti tikai uz dažiem gadiem, ja cilvēks iepriekš nav potējies desmit un vairāk gadus. Lai jūsu organismā izveidotos ilgstoša un spēcīga imunitāte, nepieciešams imunizāciju turpināt tagad, saņemot vēl divas vakcīnas devas ar pusotra mēneša intervālu.

Ja jūs šaubāties, vai tas ir nepieciešams, ir iespēja pārbaudīt jūsu imunitātes līmeni. Varat griezties poliklīnikā, kur noņemtās asins analīzes (1,5 līdz 2 ml) aizsūtīs uz Rīgas Nacionālā vides veselības centra mikrobioloģisko laboratoriju. Analīzes rezultātus atsūtīs pēc divām nedēļām. Tas izmaksās jums desmit latus.

Jāpiebilst, ka par difterijas smagajām sekām ir runāts daudz. Skaidrs arī tas, ka profilaktiskās potes nekādas nopietnas blakusparādības neizraisa, bet ir ļoti nepieciešamas.

R.Nikiforova,
Preiļu Vides veselības
centra epidemioloģe

Sludinājumi un reklāma ☎ 22305

☎ Pārdod

- kooperatīvo 3 istabu dzīvokli Preiļos. Ir variants. Tāl. 21240;
- māju Gailīšos, var izmantot kā vasarnīcu, un emaljētu vannu (170 cm). Tel. 22901 vakaros;
- M-2140, 1979.g. Zvanīt 23010 pēc 18;
- Opel Ascona, 1,6, 1985.g. Tel. 22665;
- Audi-100, 1979.g., 1500 \$. Tel. 57619, 24457;
- steidzami, lēti Mercedes 200 D labā kārtībā. Tel. 23692;
- Mercedes 200 T (pikaps), 1982.g. decembris, 2 mēnešus no Vācijas, labā tehniskā kārtībā. Tāl. 42170;
- Mercedes Benz L 608 D, kravas kaste, celtspēja 4,5 t, 1979.g., labā tehn. kārtībā, ar treileri (1995.g.) vieglo a/m pārvadāšanai, Toyota Starlet, 1986.g., labā tehn. kārtībā. Tel. 65220;
- 7 mēnešus vecas dēļjvistas. Tāl. 46763;
- metināšanas aparātu, ratu asi, T-40 palaidēju. Tel. 21007;
- sienu. Tel. 23942;
- ledusskapjus, garantija, piegāde. Tel. 21268;
- velas mazgājamo mašīnu «Aurika» iepakojumā. Tāl. 22164.

☎ Pērk

- mikroautobusu «Latvija». Tel. 36635;
- kartupeļus. Tāl. 44172;
- liellopus dzīvsvārā un gaļu. Ir kāvēji un transports. Tāl. 8-22-940017 vakaros;
- gaļu. Tel. 55743;
- gaļu: cūkas 1,10-1,25 Ls/kg, jaunlopu 0,95-1,10, liellopu 0,80-0,90, aitas 0,80-0,95. Samaksa tūlītēja. Iepriekšējā pieteikšanās pa tālruni 18153;
- lēti lietotu vieglās automašīnas piekabi. Tel. 54648.

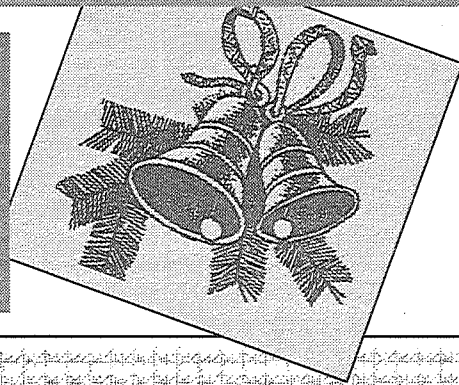
☎ Izīrē

- zāli Jaungada pasākumiem. Tāl. 23333, 22551;
- steidzami 3 istabu dzīvokli Preiļos uz 5-10 gadiem. Tāl. 19750.

☎ Maina

2 istabu dzīvokli Preiļos pret līdzvērtīgu Livānos, ir variants. Tel. 43050.

Livānu tirgū
«Runcis»
pārdošanā Ogres
trikotāžas kombinātā
ražotās liela izmēra bik-
ses, visu izmēru gumi-
jas zābaki ar silto oderi.

Privateizācijas agentūra

Privateizācijas agentūra paziņo, ka
ir **pabeigta** valsts uzņēmuma

ANDA

privateizācija.

Objekta atrašanās vieta: Domes iela 1a, Livāni, Preiļu rajons, LV-5316.

Objekts pārdots: sabiedrībai ar ierobežotu atbildību "ANDA OPTEC".

Privateizācijas pamatnosacījumi:

- trīs gadus jānodrošina ar darbu 16 strādājošie pilnu darbdienu;
- piecu gadu laikā jāiegulda objekta ražošanas paplašināšanā un jaunas tehnoloģijas ieviešanā Ls 70 000;
- piecus gadus jāsiglabā objekta darbības profils - medicīnas instrumentu ražošana, tautas patēriņa preču ražošana uz optisko šķiedru bāzes un zinātniski tehniskās produkcijas izstrāde;
- jāievēro vides aizsardzības nosacījumi saskaņā ar likumdošanas aktiem.

Preiļu filiāle

Brīvības ielā 2 piedāvā
savus pakalpojumus
juridiskām personām:

- ◆ atver norēķina kontus Ls un valūtā
- ◆ banka maksā par vidējo atlikumu kontā
virs 1000 Ls — 3% gadā
virs 1000 USD — 2,5% gadā
- ◆ apkalpo sertifikātu ieguldījuma, uzkrāšanas un tirdzniecības kontus
- ◆ banka sadarbojas ar Starptautisko naudas pārvedumu dienestu Western Union
- ◆ banka pieslēgusies Starptautiskajam kompjūteru tīklam S.W.I.F.T. finansu informācijas apmaiņai.

Telefons 24465.

SAKARU BANKA
LATVIJAS KOMERCBANKA A/S

Aicinu visus uz
jauna fotoservisa «FOTO
MAKS» atklāšanu 21.
decembrī plkst. 12.00
Preiļu poliklīnikā (ieeja no
kinoteātra puses). Plašā
sortimentā fotopreces un
pakalpojumi. Piedāvāju
darbu ar izdevīgiem
noteikumiem tirdzniecības
aģentiem. Pateicos saviem
pastāvīgajiem klientiem
par uzticību.
Priecīgus Ziemassvētkus!
Tel. uzzinām turpmāk 24675.
Igoris Plūcs

SIA «Miks - Dilers»

* pārdod koka skaidu plāksnes,
laminētās koka skaidu plāksnes,
koka šūnu plāksnes, malku, kūd-
ras briketes, akmeņogles.

Piegādi nodrošinām.

Izziņas Preiļos, Brīvības ielā 61a,
tel. 22433.

Vēl galā nav darbi,
Vēl nebeidzas dziesma,
Iejaucās liktenis skarbs,
Nodzisa dzīvības liesma.

J.Sirmbārdis

Skumju brīdī dalāties bēdās ar
Aleksandra Kudrjašova piederīgajiem.
SIA «Agroapgāde» kolektīvs

Kā senāk ziedēs cerīkrūms aiz loga,
Kā senāk smaržos baltais āboliņš,
Bet sētas vārtos sagaidīt vairs nenāks
Un savu roku nesniegs mīļais tēvs.
Izsakām līdzjūtību Leonidam
Valdonim, TĒVU zaudējot.
Preiļu RKN vidējās
pauzdes deju kolektīvs

Izsakām līdzjūtību Žannai
Bogdanovai sakarā ar TĒVA nāvi.
Kaimiņi

Ai, tēt, man brīžiem liekas,
Sirds aiz sāpēm gurst...
Bet zinu... jāztur.
P.Vilips
Izsakām dziļu līdzjūtību Žannai
Bogdanovai sakarā ar TĒVA nāvi.
Preiļu arrodvidusskolas kolektīvs

NOVADNIEKS

Laikraksts iznāk kopš 1950. gada 29. marta.
Redakcijas adrese: Aglonas ielā 1, Preiļi,
LV-5301. Tel. 22059, 22305, 21759.

Pasūtījuma indekss 68169.

Izdod Preiļu rajona pašvaldības uzņēmums
«Laikraksta «Novadnieks» redakcija»

Iznāk 8 reizes mēnesī. Abonēšanas maksa mēnesī
Ls 0,56. Mazumtirdzniecībā līgumcena.

Redaktors
Pēteris Pizelis

Reģistrācijas apliecība Nr. 1018
Iespiests SIA «Latgales druka»,
Rēzeknē, Baznīcas ielā 28.
Ofsetiespiedums. Metiens 5080.